

ZÓKA KATALIN

KÓSTOLGATÓ

A VILÁG BEFOGADÁSÁNAK
ELÉRHETŐSÉGE

8.

A kiadvány a Nemzeti Fejlesztési Terv Humánerőforrás-fejlesztési Operatív Program 3.1.1 központi program (Pedagógusok és oktatási szakértők felkészítése a kompetencia alapú képzés és oktatás feladataira) keretében készült.

Szakmai vezető
Kovács Erika

Szakmai bizottság
Gillicze Zoltán
Herczeg Katalin
Labáth Ferencné

Szakmai lektorok
Dr. Bakonyi Anna
Forrás Aletta

Nyelvi lektor
Tapasztóné Farkas Krisztina

© Szerző: Zóka Katalin
Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft.

Felelős szerkesztő
Pattantyus Miklós

Kiadja az Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft.
1134 Budapest, Váci út 37.
A kiadásért felel: Visnyei Csaba ügyvezető

TARTALOMJEGYZÉK

<i>A gyűjteményről</i>	7
<i>Játszóház (Versek)</i>	9
Mesterházi Mónika <i>Hol vannak?</i>	9
Jónás Tamás <i>A varázsló</i>	9
Varró Dániel <i>Lovasok</i>	9
Varró Dániel <i>Buszvezetők</i>	10
Király Levente <i>Kiszámoló</i>	10
Szabó T. Anna <i>Vörös mozdony</i>	11
Kányádi Sándor <i>Ha a napnak lába volna</i>	11
Havasi Attila <i>Éjjel-nappal</i>	12
Müller Péter <i>Sziámi Jó, ha van... (folytatható vers)</i>	12
Vörös István <i>Hagyjatok</i>	13
Szabó T. Anna <i>Hóhullásban</i>	13
Barak László <i>Időbolt</i>	14
Gryllus Vilmos <i>Borz</i>	14
Varró Dániel <i>Badar állathatározó</i>	15
Tóth Krisztina <i>Nagy mara</i>	15
Oravecz Imre <i>anyu máshogy Erzsi</i>	16
Kukorelly Endre <i>Alegúja</i>	16
Ranschburg Jenő <i>Hátteki</i>	17
Oravecz Imre <i>óvónéni otthona</i>	17
Kiss Ottó <i>A játékban az az igazságos</i>	18
Kukorelly Endre <i>Hajmosás</i>	18
Szabó T. Anna <i>Kézmosó-vers</i>	19
Tóth Krisztina <i>Marci öltözik</i>	19
Tandori Dezső <i>Egy régi-régi medve</i>	20
Tóth Krisztina <i>Londoni mackók</i>	22
Tóth Krisztina <i>Altató</i>	22
Kukorelly Endre <i>Egyazho</i>	22
Varró Dániel <i>Andris beszélget az állatokkal</i>	23
Varró Dániel <i>Maszat-hegyi naptár</i>	23
Varró Dániel <i>Badar madárhatározó – Tizenhárom szép madár</i>	27
Tamkó Sirató Károly <i>A nagy természet</i>	28
Tamkó Sirató Károly <i>A kis kakas</i>	28
Tamkó Sirató Károly <i>Dombon</i>	28
Tamkó Sirató Károly <i>Szembeszél</i>	29
Tamkó Sirató Károly <i>A két Dani</i>	29
Tamkó Sirató Károly <i>Szabódal</i>	30

Tamkó Sirató Károly <i>Apróhirdetés</i>	30
Tamkó Sirató Károly <i>Állatkerti hír</i>	31
Tamkó Sirató Károly <i>Mérhetetlen</i>	31
Ágai Ágnes <i>Mi van a világ után?</i>	32
Ágai Ágnes <i>Láttam egy óriást</i>	32
Ágai Ágnes <i>Szereted nézni, ha villámlik?</i>	32
Ágai Ágnes <i>Azt mondják</i>	33
Ágai Ágnes <i>Hogyha zene szól</i>	33
Ágai Ágnes <i>Ha nagy leszek</i>	33
Ágai Ágnes <i>Ugye a nagy titkokat nem kell elmondani</i>	33
Ágai Ágnes <i>Van aki fél a sötétől</i>	34
Ágai Ágnes <i>Legjobb barátom a Hold</i>	34
Szilágyi Domokos <i>Olvadás</i>	34
Bella István <i>A zöld pizsamabéka</i>	35
Juhász Gyula <i>Mese</i>	36
Orbán Ottó <i>Csillag a földön</i>	36
Orbán Ottó <i>Csónakos</i>	37
Orbán Ottó <i>Nyár</i>	38
Orbán Ottó <i>Ringlispíl</i>	38
Orbán Ottó <i>Kikiáltó</i>	38
Orbán Ottó <i>Árvíz</i>	39
Orbán Ottó <i>Halászok</i>	39
Orbán Ottó <i>Ércakas</i>	40
Orbán Ottó <i>Törpék</i>	40
Orbán Ottó <i>Halvásár</i>	41
Páskándi Géza <i>Sántikáló-sántáló</i>	41
Páskándi Géza <i>Kabátnóta, köpeny dal</i>	42
Mesevarázs	43
Páskándi Géza <i>Hordó mese</i>	43
Páskándi Géza <i>Miért nem viszket a sün bőre?</i>	43
Páskándi Géza <i>Két kis hordó versenyt kong</i>	44
Mészöly Miklós <i>A pipiske és a fűszál</i>	44
Mészöly Miklós <i>Állatok beszélgetése</i>	45
Lázár Ervin <i>A Nyúl mint tolmács</i>	48
Mészöly Miklós <i>Tréfás mese</i>	49
Kányádi Sándor <i>Néma tulipán</i>	51
Kányádi Sándor <i>Meddig ér a rigófütty</i>	52
Kányádi Sándor <i>Mesemorzsa</i>	53
Kányádi Sándor <i>Mesék meséje</i>	54
Gianni Rodari <i>A nap és a felhő</i>	55

Gianni Rodari <i>Rengeteg kérdés</i>	56
Gianni Rodari <i>Egyetemes világtörténet</i>	57
Janikovszky Éva <i>A porszívó-fűnyíró-helikopter</i>	57
Csukás István <i>Civakodó cipőikrek</i>	59
Gáli József <i>A kiskanász szerencséje</i>	63
Gáli József <i>Csodapalacsinta</i>	66
Boldizsár Ildikó <i>Az Elveszett Tárgyak Napja</i>	67
Böszörményi Gyula <i>Betemetett a nagy hó</i>	69
Böszörményi Gyula <i>Tudom én már, mit csinállok</i>	69
Böszörményi Gyula <i>Itt a farsang</i>	70
Bálint Ágnes <i>Valaki fürdene</i>	71
Kormos István <i>A fecske meg a szalmaszál</i>	74
Kormos István <i>Mese az egér farkincájáról</i>	78
Kormos István <i>A fázó rókafiak</i>	82
Kormos István <i>Vackor bemutatkozik a gyerekeknek</i>	86

A GYŰJTEMÉNYRŐL

A szöveggyűjtemény célja, hogy segítse a gyermekirodalomban való tájékozódást. Az összeállítás ízelítőt ad, lehetséges irányokat mutat az óvodai irodalmi anyag gyermeki és óvodapedagógusi igények összehangolásával történő frissítésére, a megfogalmazott módszertani elvek szemléltetésére

Feltűnő, hogy népmeséket nem tartalmaz a gyűjtemény. Ez a gesztus nem a műfajváltozat tagadását jelenti, hiszen ez teljes mértékben ellentmondana minden irodalmi és anyanyelvi neveléssel kapcsolatos elvárásnak, hanem az esztétikai és pszichológiai, pedagógiai aspektusokat figyelembe vevő, színesen felépített hagyomány tiszteletét, melynek újraismétlése értelmetlen lenne. Csak néhány az említett jól használható kötetek közül, melyek biztosítják az új gyűjtemény kontextusba ágyazását:

- Zilahi Józsefné: *Mese-vers az óvodában*. Eötvös József Könyvkiadó, Bp., 1998.
- Zilahi Józsefné: *Óvodai nevelés játékkal, mesével. I. Elmélet és módszertan*. Eötvös József Könyvkiadó, Bp., 1996.
- Zilahi Józsefné (szerk.): *Óvodai nevelés játékkal, mesével. IV. Tavasz: Virágzik a barack*. Eötvös József Könyvkiadó, Bp., 1996.
- Zilahi Józsefné (szerk.): *Óvodai nevelés játékkal, mesével. V. Nyár: Fészkére jár a madár*. Eötvös József Könyvkiadó, Bp., 1996.
- Zilahi Józsefné (szerk.): *Óvodai nevelés játékkal, mesével. II. Ősz: Legelget az őz*. Eötvös József Könyvkiadó, Bp., 1996.
- Zilahi Józsefné (szerk.): *Óvodai nevelés játékkal, mesével. III: Tél: Erős már a szél*. Eötvös József Könyvkiadó, Bp., 1996.
- *A hegyen-völgyön szánkázó diófa*. Móra Könyvkiadó, Bp., 1974.
- *A lóvá tett sárkány*. Magvető Könyvkiadó, Bp., 1973.
- Arany László: *Hol volt, hol nem volt*. Móra Ferenc Könyvkiadó, Bp., 1995.
- *Ákom bákom, berkenye* – Magyar népi gyermekköltészet. Móra Ferenc Könyvkiadó, Bp., 1985.
- Benedek Elek: *Világszép nádszál kisasszony*. Móra Ferenc Könyvkiadó, Bp., 1973.
- *Cini-cini muzsika*. Móra Ferenc Könyvkiadó, Bp., 1997.
- *Ha majd hatéves leszek*. Versek kicsiknek. Sziget Kiadó. Bp., 1995.
- *Icinke-picinke*. Népmesék óvodásoknak. Móra Ferenc Könyvkiadó, Bp., 1996.
- Illyés Gyula: *Hét meg hét magyar népmese*. Móra Ferenc Könyvkiadó, Bp., 1975.
- *Kisgyermek nagy mesekönyve*. Móra Ferenc Könyvkiadó, Bp., é. n.
- Móra Ferenc: *A hatrongyosi kakasok*. Móra Ferenc Könyvkiadó, Bp., 1975.
- *Minden napra egy mese*. Móra Ferenc Könyvkiadó, Bp., 1973.

A szövegválasztás motivációjában egyszerre volt jelen a művészi érték és a gyermeki befogadás sajátosságainak megjelenítése. A felsorakoztatott művek hitelesen rögzítik a gyermeki élménybefogadás kalandját, miközben az empatikus felnőttet inspirálják az élmények újraidézésére, hasonló megélésére, a kölcsönös világmegértésre.

A műfajok, tartalmak változatosak, tükrözik a gyermeki élményvilág színességét, játékosságát, attitűdben pedig a nyitottság, a gyermeki kíváncsiság, érdeklődés, a humor elfogadó, a tragikumot feloldó hatását.

JÁTSZÓHÁZ

VERSEK

Mesterházi Mónika *Hol vannak?*

Volt egy szőlőgerizdem:
tegnap megreggeliztem.

Volt egy fürt banánom:
sehol sem találok.

Volt ribizlim, három szelet.
De hogy az is merre lehet?

Jónás Tamás *A varázsló*

Itt a híres varázsló
Szeme tüzes parázsló
Varázshot a kezében
Galamb van a kezében
Karimás a kalapja
Nyuszi lakik alatta.

Varró Dániel *Lovasok*

Tripp-trapp, tripp-trapp.
Fekete ló, fehér ló.
Baljós az ég, viharló!
De a két ló beleváló,
fehér ló és fekete ló –
süvít a szél: futnak!
Kisüt a nap: futnak!
Tripp-trapp. Tripp-trapp.

Varró Dániel***Buszvezetők***

A buszvezetők mind mogorvák,
odacsukják az utasok orrát.
Ahogy az orrok ellilulnak,
a buszvezetők felvidulnak.

Király Levente***Kiszámoló***

Egyszer a, kétszer a
csöndben,
egy csuda, két csuda
csörren;
három, a négy oda-
mászik,
fákon a szél boga-
rászik;
ötször a, hatszor a
házak,
reszket az utca ha
fáznak;
hétszer a, nyolcszor
télbe
bújik a hó puha
lépte;
s míg a kilenc dala
várja,
nyíljon a fák arany
ága:
tízszer a, tízszer a
mámor
zeng a tavasz mada-
rától!

Szabó T. Anna

Vörös mozdony

Sz-te, sz-te, sz-te-ne-te!
Szisszen a gőze, prüsszen a füstje!
Szénszagú, hűvös kőalagútból
kirobog a napra, színesedik újból.

Sz-te-sz-te-sz-te-ne-te!
Lassan fordul a kereke.
Hengerkémény! Forró orra
félíg-meddig rombuszforma!

Suhannak a tört terek:
Háromszögek, négyzetek.
Sz-te-sz, sz-te-sz,
máris gyorsul, füttyent: fűűű!

Vörös körök, sárga körök,
hengert rajzolsz: füst
hömpölyög.

Kányádi Sándor

Ha a napnak lába volna

Ha a napnak lába volna,
bizonyára gyalogolna.
Ha pedig keze is lenne,
akkor ő is cipkedne,
s leülne, ha elfáradna,
ide mellénk, a kis padra.
Kérges kezét térdre ejtvén,
merengene holdas estén,
Úgy várná be, szépen ülve,
hogy őt a föld megkerülje.

Havasi Attila
Éjjel-nappal

Nappal az égen caplat a Nap,
jó tempóban körbeszalad,
Éjjel a mélyben, a lenti sötétben
nagy csapat ördög húzza szekéren.

Éjjel az égen cammog a Hold,
reggel szusszan, jót gyalogolt.
Nappal a mélyben, nappali fényben,
ördögök őrzik mázas edényben.

Müller Péter Sziámi
Jó, ha van...
(folytatható vers)

Jó, ha van egy ötleted,
Orromra is kötheted.
Ábrándozzunk együtt róla,
Jó, ha van rá egy félóra.

Jó, ha van egy bocid,
bár ügyetlen picit.
Nem is tud focizni,

Játssz vele gombfocit.
Jó, ha van egy biciklid,
Hogy azon bocit vidd.
Mivel a bocik lusták,
Gyorsabbak a biciklisták.

Jó, ha van egy medvéd,
Az legalább megvéd.
Ne rontsd el a kedvét,
Mert olyankor megtép.
(Vagy biciklin meglép.)

Jó, ha van ez, jó, ha van az,
Jó, ha nyár van, jó, ha tavasz,
Jó, ha van, jó ha van, jó ha van!
Jó, ha van, jó ha van, jó ha van!

Vörös István

Hagyjatok

fehér csészéből szelíden
fehér tejet inni,
piros pohárból borzongva
piros szörpöt inni,
kék tányérból jó étvággal
égdarabkát venni,
zöld abrosz fölé hajolva
egy ananászt nézni.

Szabó T. Anna

Hóhullásban

Hóhullásban sok pihe hull:
egy pihe sem lesz így egyedül.
Egyedül nem jön, nincsen kedve:
egyedül a hópihe csak dideregne.

Egymaga nem jön: százan jönnek,
kavarog a sok pihe, hullanak, esnek,
kavarog százezer, hull millió,
perdül és táncol, kanyarog a hó.

A földre leérve összefogóznak,
tolldunnának, lágy takarónak,
belepik az utcát, a tereket, a várost,
Szentendrét és Budafok-Hárost.

Belepik a ligetet, belepik a szigetet,
összefogózva már nem didereg,
már nem fázik a sok pihe-csillag,
tollpuha paplana csillog-villlog.

Alszik alatta a rét meg az erdő,
könnyű dunna, pihepuha felhő,
alszik a föld és földben a búza,
hótakaróját magára húzza.
Csend van, csend van, semmi se moccan,
ág sem roppan, cipő se koppan,
nyugszik és alszik a tér meg a táj,
csak a hó, csak a hó, csak a hó muzsikál.

Barak László***Időbolt***

Tegnapelőtt titokban
időboltot nyitottam.
Kapható volt minden nap:
a holnapután s a tegnap...
Hol van már a tavalyi hó?

Nem gondoltam, hogy a boltban
olyan lesz a forgalom,
hogy a percek,
másodpercek
nyitás után mind elkelnek.
Itt állok most idő nélkül,
semmim sincsen –

csak a születésnapom.

Mi lesz akkor énvelem,
hogya azt is eladom?!...

Gryllus Vilmos***Borz***

Fekszik a borz a barlangban,
borzongva ásta hajnalban,
sáros a szőre, torzonborz,
fújtat a borzas, morcos borz:

„Brr, ez az ásás borzasztó,
gömbölyű horpaszt horpasztó!
Szörnyű a lét, ha mozgalmas,
borznak a munka borzalmas.”

Varró Dániel***Badar állathatározó***

Szép állat a krokodil,
minden este bekakil.
Bekakil, bepisil,
szép állat a krokodil.

Szép állat a zebra,
nincsen gondja zabra.
Hogyha elfogy, zabrál,
szép állat a zebra.

Szép állat a hódpatkány,
üldögél a z útpadkán.
Útpadkán elpatkol,
szép állat a hódpatkány.

Szép állat a pocok,
minden reggel kocog.
Így lemegy a pocak,
szép állat a pocok.

Szép állat az oroszlán,
felfal minden korosztályt.
Kedvence a kamaszlány,
szép állat az oroszlán.

Szép állat a panda,
csak egy kicsit randa.
Ezért nem jár strandra,
szép állat a panda.

Tóth Krisztina***Nagy mara***

Áruld el nekem, nagymama,
milyen állat a nagy mara?
Van-e nagy feje, nagy hasa?
Egészben véve nagy maga?

Kisfiam, szólt a nagymama,
pici állat a nagy mara.
Mint egy nyúl, de a füle apró:
de most ezzel egy kicsit hagyj, jó?

Majd elmegyünk az állatkerthbe,
ott legelészik, majd meglátod
a kis marát, a nagy marát, meg
az összes ilyen maraságot.

Oravecz Imre
anyu máshogy Erzsi

anyu máshogy Erzsi,
apu máshogy Pista,
nagymama máshogy Bözsi,
nagyapapa máshogy Imre,
óvó néni máshogy Icu,
szomszéd néni máshogy Anikó,
doktor bácsi máshogy Viki,
postás bácsi máshogy Laci,
boltos néni máshogy Marika,
trafikos bácsi máshogy Gyszi,

máshogy mindenki más

Kukorelly Endre
Alegúja

A legújabb
törvényrendelet,
hogy
csikizni
nem lehet.

Csikizés tilos!
Tilos a csiki!!
Talpat lehet anyunak fürdésnél,
de csakis neki.

Ranschburg Jenő**Hátteki**

Lába görbe, karma hosszú,
bajszát vállát átveti,
a pocakja boroshordó,
ő a híres Hátteki!

Szeme helyén két golyóbis,
vajon azon lát-e ki?
Szakállát a földön húzza,
ő a híres Hátteki!

Gyerekhúson él. A borsó
meg a spenót árt neki.
Foga csattog, hangja érdes,
ő a híres Hátteki!

Este zörget. Jaj, úgy félek!
a zsákmányát itt szedi!
Hát te ki vagy! – mondja Nagyi...
Vajon honnan ismeri?

Oravecz Imre**óvónéni otthona**

óvókonyhában óvó ételt főz óvónéni,
óvoszobában óvókönyvet olvas óvóbácsi,
óvófolyosón áll az óvófogas,
óvófürdőszobában van az óvóvecé,
óvóvirág nő az óvócserepben,
óvóóra óvóidőt mutat az óvófalon,
óvófüggöny lóg az óvóablakon,
óvótányérból óvótejet iszik az óvócica,
óvoszekrényben óvóruhát rág az óvóegérke,
óvóhangon beszél óvóbácsival óvónéni,
óvópuszit ad óvónéninek óvóbácsi,
óvógólya hozza az óvógyereket

Kiss Ottó***A játékban az az igazságos***

A játékban az az igazságos,
hogy bármi lehetek.

Ha akarom, orvos,
ha akarom, beteg,
ha akarom, kalauz.

A játékban csak az
nem igazságos, ha
Márió is éppen az akar lenni,
ami én. Olyankor
mindig folyó leszek,
kilépek a medremből,
és mindenkit elöntök:
az orvost, a beteget
és még a kalauzt is.
Csak pont Máriót
nem tudom elönteni,
mert ő akkor mindig hajó lesz.

És ez az, ami a játékban
nagyon nem igazságos.

Kukorelly Endre***Hajmosás***

Hajmosás lesz, akkor legyen, beküldöm a hajam a fürdőszobába, tessék.
Lássék.
Mossák.
Fogmosás lesz, küldjem be a fogam?
Öltözés alkalmával, mit küldjek?
Cipőhúzásnál láb, ruhafőlráncigáláshoz test, sapkasálkor fejnyak?
Volna komornám, akit üldözök ide-oda,
Egy komor na.
Komor nyik.
Na.

Szabó T. Anna

Kézmosó-vers

Cuk-ros, ra-ga-csos, ta-pa-dós, ma-sza-tos
ez a kicsi tappancs,
Hozd hát ide most, nos hát, gyere mosd,
adom is a szappant.

Hékás-békás! Fogd meg már!
Csúszós kis hal megréfál!
Mosd meg gyorsan, egy-két-hár!

Jujj, jujj, de csikis!
Kicsúszik a szappan!
Hopp, már esik,
ide-oda pattan!

Hékás-békás! Nem megmondtam?
Nosza, gyerünk, csípd el,
kapd el gyorsan!

Tóth Krisztina

Marci öltözik

Egyik lábam, másik lábam
belebújik a gatyába,
egyik lukba, másik lukba,
láb az útját megtalálja.

Egyik kezem, másik kezem
belebújik a trikóba,
középen meg jön a fejem:
az lenne jó, ha kilógna.

Kilógna a pulóverből,
annyi luk van, nem megy egyből,
de ha a jó lukba dugom,
előbb-utóbb kijön, tudom.

Segítség! Segítség!
Beszorult a Marci haja!
Csak az húzza a nadrágot
a fejére, aki hülye.

Tandori Dezső***Egy régi-régi medve***

Egy régi-régi piacon
sétáltunk, tavaszi napon.
Örültünk, hogy elmúlt a tél,
és pulóvert lenget a szél.

Lengedeztek a szélben
tarka pulóverek.
Medvémmel észrevétlen
igen jó kedve lett.

Egy öreg karosszék tövén,
ahová épp elért a fény,
megpillantottunk valakit.
– Hiszitek-e? Mi is alig!

Ott ült egy kisebb székben,
ott ült és napozott
egy régi medve! Éppen...
éppen... ásítózott!

Aztán minket is észrevett.
Medvémmel elbeszélgetett.
Egy kicsit sem volt bánatos.
Jó az, ha az idő napos.

A régi-régi medve
nagyon örült nekünk.
Kérdeztük, nincs-e kedve
hazajönni velünk?

Azt mondta: „Mennék veletek,
de a piaci verebek
mit kezdenének nélkülem?
Nem csipkedhetnék a fülem!”
A piaci medvének,
bizony igaza volt.
– Medvém csak nagyot nézett,
és egy mukkot se szólt.

Hátra is néztünk. Csipogást
hallottunk: hát ugyan ki mást
táncolt volna körül a verébsereg?
Ki volt az, akit körbevett?

Ott ült egy kisebb székben,
tartotta két fülét:
hogyan csipkedhesse szépen
egy-egy vidám veréb:

Egy régi-régi medve.
Sütött a nap felette,
röpdöstek a pulóverek,
ugrándoztak a verebek –

és a medvém karon ragadott:
„De jó lesz hazaérni!”
– És éjjel arról álmodott,
hogyan ő a Régi-Régi.

Tóth Krisztina *Londoni mackók*

Kézenfoglak, füttyölök a gondomra,
elmegyünk a repülővel Londonba.

Hogyha futunk, elérjük a repülőt,
veszünk gyorsan kettő jegyet, leülőt.

Megnézzük, hogy hol laknak az angyalok,
hogyan a felhők közelről milyen nagyok.

Londonban majd esni fog és megázunk,
hazaérve angol teát teázunk.

Bemegyünk az áruházba mackóért,
elsuttogjuk, amit csak egy mackó ért.
Velünk jön majd a sok maci mind Pestre,
egyik a jobb, másik a bal zsebembe,

harmadik nagy táskából kukucskál,
A negyedik hol van? Te meg elbújtál?

Itt van, itt van, itt van ez a mackóka,
Kilátszik a paplan alól az orra!

Tóth Krisztina

Altató

Ezüst cipőben jár a Hold
Kigyúl az égi lámpabolt
Ott fönnt lakik mind aki volt
Kék függönyön sok égi folt

Aki volt annak ott van ágya
Ágya fejenél ég a lámpa
Feje alatt párna felhő
Mikor fény gyúl az árnya megnő

Itt lenn is árnyékok a fák
Aki elalszik messze lát
Aki ott fönnt van messze néz
Csurog le ránk a lámpaméz

Kukorelly Endre

Egyazho

Egy az, hogy elmentünk buszozni,
kettő, hogy ott szuszakolódtunk,
voltunk a piacon,
voltunk több üzletben,
lett egy pulcsi véve, de sajnos nem nekem,

három, hogy cipeltem a cekkert,
négykor már majdnem esett a hó,
nyafogtam, nem nagyon,
egyszer vagy háromszor,
elegem bír lenni ebből a városból!

Varró Dániel

Andris beszélget az állatokkal

Elefánt úr, jó napot,
folyatjuk a vízcsapot?
Muszáj vagyok, sajnálom,
bedugult az ormányom.

Hangyász néni, kézcsoikom,
mért néz olyan vészjóslón?
Ne is mondja, angyalom,
sehol egy szép hangyanyom.

Hangya testvér, helóka,
ráuntál a melóra?
Nem untam, csak vasárnap
a hangyák is lazálnak.

Béka úrfi, jó reggelt,
mit szól, hogy a tó megtelt?
Ha megtelt, nem meglepő,
ez a hőség rekkenő.

Gyík kisasszony, pusszantás,
melyik részbe csusszantál?
Nem csusszantam, fáradtam,
köztudott, hogy lábam van.

Lepke szomszéd, kívánok,
hogy vannak a virágok?
A violák virulnak,
a pipacsok pirulnak.

Varró Dániel

Maszat-hegyi naptár

JANUÁR

Az óév, íme, por és hamu már,
elolvadt a nyugati boszorka,
latyakba topicskol a kis Január,
a cipőt meg a zoknit is összekoszolta.

Fehér ma a föld és sáros a láb,
maszatút barnállik utána a hóból.
Egy tejbegríz ez a téli világ,
s lábunk nyoma rajta a sok kakaópor.

FEBRUÁR

Esők szaladnak pizskafa-lábon,
most tiszta az égbolt, most havazgat,
a hónapvégi maszkabálon
a tél beöltözik tavasznak.

Felébred a medve kócos orral,
szemében álmok zöld csipája,
kinéz a barlangból, és ó, jaj,
bajszát a napfény megcibálja.

MÁRCIUS

Az ember most egyre badarabb,
csipognak vígan a madarak,
pittyeg a mobil, hogy föltöltésék,
verseket írnak a költőcskék.

Nyilaznak vaksi kis ámorok,
a kisfiúk lelke háborog,
jön a sok anyuka noszogat:
hord szépen széjjel a koszokat.

ÁPRILIS

Bolond idő, esős-napos tavasz,
kertben, gomblukban kis, színes virágok,
az Április egy szerelmes kamasz,
telisóhajtja széllal a világot.

Belülről úgy feszítik már a gondok,
hogy kikapcsolja nadrágján a gombot,
s könnyít magán ezüst sliccét kitarván:
ragyog az égen szépívű szivárvány.

MÁJUS

Jó süvegét emelintve a Május,
az orgonabajszu, aranyhasu mágus,
csiribí-csiribá, abrakadabra,
mennyi fagyit bírsz tömni magadba?

Körte, vanília, málna, ribizli,
mennyi ruhát tudol összefagyizni?
Mák, pisztácia, mandula, kókusz,
kend mind a trikódba, hókuszpókusz.

JÚNIUS

Gyors zápor után nadrágra, cipőre,
autók kerekéről fröccsen a sár,
kiült a hűvös, koraesti időbe
a parkba az ősz, a tavasz meg a nyár.

És csattan a kártya: „Tavaszkor, te osztasz!”
s míg zöld üvegekben aranylik a ser,
megy a betli, az ulti, a passz, a piros passz,
másnapra csak az marad ott, aki nyer.

JÚLIUS

Szállnak a gondok szerte, huss,
mint tűzből pattant, röpke szikrák,
szép, szőke lány a Július,
a büfé felé megy mezítláb.

A strand szemével követi,
s a lomb is lopva néz le rá most.
ahogy szájához emeli
a dundi, zsíros krumplilángost.

AUGUSZTUS

Mekkora rumli a hajnali utcán!
Még lumpol az éj, a nyakunkba kacag.
Most túlad végre sok hajdani cuccán,
kidobálja, mi limlom és ócska kacat.

Lepotyognak az égről a csillagok, ajjaj!
Látnád, ha kinyitnád most a szemedet,
hogy narancssárga ruhát vesz a hajnal,
s felsöpri – nahát – az ezüst szemetet.

SZEPTEMBER

Szeptember úr egy nagy melák,
augusztus inge szűk neki,
vehet fürdőt, ihat teát,
a nátha mégis szétveti.

orrát a gyűrött égbe fújja,
s a lombok zöldes piszkait
kis golyócskává összegyúrva
az őszi szélbe pöcköli.

OKTÓBER

Fognak a nappalok, nyúlnak az esték,
teli pöndörödő levelekkel a fák,
mintha kispriccelt volna a festék,
oly sokszínű lett ez az őszi világ.

És mintha a bőrön ecset kaparászna,
arcunk kipirul, belekékül a szánk,
egy piktor az ősz, és nincs neki vászna,
színeket ken ezért maszatolva miránk.

NOVEMBER

Ablak tátong a rossz falon,
becsordogál az alkonyat,
neszeznek, polcon, asztalon
kis, bolyhos orrú plüssnyulak.

November néni üldögél,
a hintaszék alatta ring,
elmúlt az ősz, és itt a tél,
kötött mellényke kell megint.

DECEMBER

Hideg van, szél fúj, jégeső ver,
az ég egy párás, téli ablak,
December apó vállán fenyővel
az utcákon szuszogva caplat.

Veríték homlokára dermed,
mielőtt még alácsorogna.
Egy bögre forralt borra gondol,
s szép ausztrál karácsonyokra.

Varró Dániel

Badar madárhatározó

– *Tizenhárom szép madár*

Szép madár a bölömbika,
elbődül, ha fülön bököm,
Mert nem túl nagy öröm neki.
Szép madár a bölömbika.

Szép madár a szalakóta,
ám fölöttébb kelekótya,
Nem pisilt már hetek óta,
szép madár a szalakóta.

Szép madár a süvöltő,
nem volt soha tűzoltó,
Buszvezető sem volt ő,
szép madár a süvöltő.

Szép madár a kenderike,
fészket rakni nem mer ide.
Tudja, hogy kipenderítem,
szép madár a kenderike.

Szép madár a lappantyú,
amíg föl nem robbantjuk.
Azután már roppant csúf,
szép madár a lappantyú.

Szép madár a vörösbecy,
nincsen rajta fölösleg.
Kedvence a rumos meggy,
szép madár a vörösbecy.

Szép madár a széki lile,
saját fészket székel le.
Ha kipurcan béke vele,
szép madár s széki lile.

Szép madár a hantmadár,
csak ha meghal, randa már.
Egyszer élünk, nemdebár?
Szép madár a hantmadár.

Szép madár a bakcsó,
kedvence a habcsók,
Vett egy egész zacskót,
szép madár a bakcsó.

Tamkó Sirató Károly
A nagy természet

De szép is a
nagy természet,
hol haldoklik,
hol meg éled!
Hóból víz lesz,
vízből hó lesz...
Más szavunk sem
lehet erre:
így is jó lesz,
úgy is jó lesz!

Tamkó Sirató Károly
A kis kakas

Kukurikú...
Megszólalt a kis kakas
tarkatollú, tarajas:
kukurikú...
a diófa de magas!
Az én hangom magasabb...
oda száll föl
kukurikú...
ahol jár a piros nap!

Tamkó Sirató Károly
Dombon

Dombon törik a diót,
hegyormon a mogyorót
– zajuk ide csattog! –,
völgyben meg a makkot.

Három diót feltörtem,
négy mogyorót megettem,
leltem egyzsák makkot
– ebből ti is kaptok!

Tamkó Sirató Károly *Szembeszél*

Hogyha
fúj
a
szembeszél,
okos
ember
nem beszél!
Lélegzik az orrán át.
Nagy hidegben,
ősz-esőben
így
játssza ki
a náthát!

Tamkó Sirató Károly *A két Dani*

Kis Dani,
nagy Dani,
róluk alig
hallani.

Jött értük egy
kajla csónak,
a tengerre
kihajóztak,
messze tájon,
egy lapályon
partra szálltak,
begubódtak,
hírük alig
hallani.

Nagy Dani,
kis Dani,
nincs tovább mit
mondani.

Tamkó Sirató Károly ***Szabódal***

Becsés nevem
Bakó Manó –
Nyissz!

Makón vagyok
zakó szabó –
Nyassz!

Makón ahány
zakót szabok –
Nyussz!

Annyi bakó
bankót kapok –
Nyissz! Nyassz! Nyussz!

Tamkó Sirató Károly ***Apróhirdetés***

Karikának – karikája
Palikának – paripája
Borikának – barikája
Orsolyának – korcsolyája
Ákosnak – a vánkosa
Csillának – a csillaga
Ödönkének – bödönkéje
Máriának – áriája
Hubának – a gubája
Hugónak – a rugója
Szilárd – szalmaszippantója
Tomajnak – a molyirtója
Péternek – az étere
Dénesnek – a ménese

Emesének – a meséje
Ágneskének – mágneskéje
elveszett!

Halló! Halló! Gyerekek!
Ha valaki megtalálja,

gondoljon a gazdájára
meg nem bánja:

huszonnégy órán belül

ÓRIÁSI

jutalomban részesül!

Tamkó Sirató Károly **Állatkerti hír**

Apja – zebra
Anyja – szamár.

Megszületett
már

a
zeb-már!

Megszületett!

Hegyire.

Vígan ugrál!

Mert azt hiszi, nincs is állat

ná-

la

szebb már!!!

Tamkó Sirató Károly **Mérhetetlen**

Ez a világ
mérhetetlen.

A széle
elérhetetlen.

Sorsa
kifürkészhetetlen.

És az egész
hangyaagynak,
békaagynak
– érthetetlen!

De az ember
 nemsokára
 (várjatok csak,
 várjatok csak)
 rátapint minden titkára!

Ágai Ágnes
Mi van a világ után?

Mi van a világ után?
 – kérdeztem.
 Butaság – mondták –,
 a világ után nincs semmi,
 a világ után is világ van.
 Akkor ez csak olyan, mint a
 ma, tegnap, holnap.

Ágai Ágnes
Láttam egy óriást

Láttam egy óriást,
 nagyobb volt, mint a törpe,
 innen tudtam, hogy óriás.
 Törpét is láttam,
 az óriásnak még a térdéig sem ért.
 Innen tudtam, hogy törpe.
 Ha lekuporodsz mellém:
 te vagy az összehajtott óriás.

Ágai Ágnes
Szereted nézni, ha villámlik?

Szereted nézni, ha villámlik?
 Ne mondd, hogy menjek el az ablaktól!
 Ilyenkor tüzes késsel
 szétnyiszabolják az eget.
 Ha villámlik,
 éppúgy dobog a szívem,
 mint amikor meglékelik a görögdinnyét.
 Tudom, hogy nem fáj neki,
 de mégis recseg és piros.

Ágai Ágnes
Azt mondják

Azt mondják, árulkodni csúnya,
meg azt, hogy legyünk őszinték.
Ha kérdezik, ki rosszalkodott,
akkor csak magamra árulkodhatok?

Ágai Ágnes
Hogyha zene szól

Hogyha zene szól,
vagy ha meleg fürdőkádban ülök,
úgy borzongok, mintha fáznék.
Legjobb lenne a fürdőkádat
színültig megtölteni zenével,
és búvárruhában elmerülni benne.

Ágai Ágnes
Ha nagy leszek

Ha nagy leszek, állatiskolát nyitok.
Megtanítom őket mindenre:
írni, olvasni, számolni.
És arra, hogy ne egyék meg egymást.
Még ha megnőnek, akkor se.

Ágai Ágnes
Ugye a nagy titkokat nem kell elmondani

Ugye a nagy titkokat nem kell
elmondani?
Még neked se.
És nem fogsz sírni miatta?
A titkokat csak az ujjaimnak
mondom el
este, amikor elém jönnek.
Múltkor ezért dugtam a kezem
a takaróm alá.

Ágai Ágnes***Van, aki fél a sötétől***

Van, aki fél a sötétől.
Én nem.
Odateszem az ágy mellé
az ecsetet és a festékes dobozt.
Hajnalig kifestem vele
az egész éjszakát.

Ágai Ágnes***Legjobb barátom a Hold***

Legjobb barátom a Hold,
akármerre megyek, mindig jön velem,
pedig olyan messze van.
Másik legjobb barátom a Gabi,
de ő mindig másfele megy,
pedig olyan közel van.

Szilágyi Domokos***Olvadás***

Csirr-csurr,
csöpög az eresz,
háztetőről a hó lassan
földre szekerez,
szelek dalolnak-mulatnak,
kurjongat a szélben az ablak,
Tavasztündér lakomázik,
folyik a lé
Hencidától Boncidáig.

Bella István

A zöld pizsamabéka

A zöld pizsamabéka
egy paplanban lakik,
s akármi fura, néha
mindent bepaplanít.
Ilyenkor zöld a párna
és zöld a lepedő,
zöld lesz a kék ég, a sárga,
s a fehér is zöldellő.

A zöld pizsamabéka,
ha alszik, csupa sás
a sötét is, kikél a
zöldpuha szuszogás,
bicikliküllők árnya
forog a falakon,
mintha a nap hintálna
a tükrös habokon.

A zöld pizsamabéka
magát elfeledi,
a hold, a langaléta,
kis létrát hoz neki,
s ő úgy megy azon éjig,
törékeny léceken,
ahogy az ember végig
a vékony éveken.

A zöld pizsamabéka
jósolni is szokott:
jó időt, margaréta-
mezőt, meg jó napot,
annak, ki komor felnőtt,
varázsolt éghabot
borotválkozni felhőt,
buborékpamacsot.

A zöld pizsamabéka
jósolna még sokat,
de hajnalra elég a
lajtorjahold foka,
álma egyre fehérebb,
nagyot bukfencezik,
kuruttyol még, felébred,
kislánnyá változik.

Juhász Gyula

Mese

Egy világvégi házban
világszép lány lakott,
világ végére néztek
ott mind az ablakok.
Nem járt előtte senki,
nem látott senkit ő,
az Óperencián túl
megállt a vén idő.
A világszép lány nézte
a csillagos eget,
tavasz táján szívében
valami reszketett.
Hajába rózsát tűzött,
valakit várt nagyon,
de csak a csillag nézett
be a kis ablakon.
S a csillag oly közömbös,
hideg és halovány.
S hiába várt örökké
a világszép leány...

Orbán Ottó

Csillag a földön

Csönd, csönd,
messziség.
Fekete még
a fényes ég.
Mitől világos
mégis a sáros
világ és az alvó város?

Csönd, csönd,
messziség.
Fekete még
a fényes ég.

Csillag alszik
valahol a földön,
eleven fényesség.

Orbán Ottó

Csónakos

Álom-öbölben,
bárkában,
fekszik a Kati az
ágyában,
húzza az evezőt
álmában.

Lassan húzd az evezőt,
csónakos,
lábujjhegyen jár az óra,
óvatos.

Ha a nap felkel,
megjön a reggel,
hullámokkal és szelekkel
partra mos.

Orbán Ottó***Nyár***

Libegő, lebegő
 lángol a levegő.
 Süt a nap,
 sugarat
 lódöz ezret.
 Almafa,
 körtefa
 tűzben reszket.

Nyár
 nyár,
 száll az ökörnnyál.

Ide száll, oda száll,
 nem is látni már.

Orbán Ottó***Ringlispíl***

A Kati nevű ringlispíl
 forog-pörög, ahogy bír.
 Rettentően sok a dolga:
 lukat rúgni az új bútorba,
 fellökni a kakaót,
 kibelezni a mackót,
 etépni a füleit,
 gyötörni a szüleit,
 ezt ledobni, azt megfogni,
 késő estig rosszalkodni.

Orbán Ottó***Kikiáltó***

Tessék, kérem,
 tessék, kérem,
 nincs jobb hely a piactéren!

Kapható itt fakalap,
 kizárólag pult alatt,
 kőbölcső és üveging,
 fele áron, prima mind!

Tartós gumióvoda,
gurul ide meg oda,
meg emide
meg amoda.

Ezenfelül kapható
kőből trójai faló,
elsőrangú hacacaré,
három forint húsz krajcáré'.
Tessék, kérem,

tessék, kérem,
nincs jobb hely a piactéren!

Orbán Ottó

Árvíz

Kossuth Rádió, Budapest,
kiöntöttük a levest.

Árvíz, ár-leves,
végre valami érdekes.

Levesben úszik a ház,
minden csupa kulimász,
Anyuka, mint egy halász,
akit éppen ráz a láz:

„Kati, a székről le ne mássz!”

Orbán Ottó

Halászkok

Hej, halászkok, halászkok,
mit fogott a hálótok,
nem fogott az egyebet:
rókát,
nyulat,
verebet.

Hej, halászkok, halászkok,
mit fogott a hálótok,
nem fogott az semmi mást:
hurkát,
sonkát,
főtt kolbászt.

Orbán Ottó
Érckakas

Érckakas, érckakas,
a hangod szép magas.

Csikorogsz,
nyekeregsz,
toronytetőn
tekeregsz.

Csillagot
magozol,
fényt falatozol.

Égi szemétdombon
jól szórakozol.

Orbán Ottó
Törpék

Erdő mélyén
két törpe,
ülnek egy nagy
gödörbe.

„Én is törpe,
te is törpe,
le is vagyunk
nagyon törve.”

Orbán Ottó***Halvásár***

Vízi téren
forgatag.
Nyáron sülnek
a halak.

Kapható itt
ponty és keszeg,
csupa szálka,
mikor eszed.

márnagerinc és
rákolló,
tengeri pók vagy
hasonló.

kagyló, csiga,
ángolna.

„Teknősbéka
nem volna?”

Páskándi Géza***Sántikáló-sántáló***

Sántikál a kutyusom,
bice-bice-bicc.
tejen nőtt, nem tyúkhúson,
bice-bice-bicc.

Sántál édes egy gidám,
bice-bice-bicc,
kecsketejet úgy kíván,
bice-bice-bicc.

Biceget a csöpp csibém,
bice-bice-bicc,
bár meggyógyulna az idén,
bice-bice-bicc.

Bepólyálom lábukat,
bice-bice-bicc,
gyógyítgatom hármukat,
bice-bice-bicc.

ugranak is egészséggel,
bice-bice-bicc,
versenyt szaladnak a széllel,
lábaviszi-visz!

Páskándi Géza
Kabátnóta, köpenydal

Köponyeg
leppeg,
két szárnya
reped. –
Kutya hordja, persze,
ha van hozzá mersze!
Lebernyeg
leernyed,
ija-huja,
malaclopó,
széles rojtos,
hossza kopó. –
Kutya hordja, persze,
ha van hozzá mersze!
Két kiskutya
egy kabátban
köponyeget
lebernyeget
vásárolt az
áruházban. –
Kutya hordja, persze,
ha van hozzá mersze!

MESEVARÁZS

Páskándi Géza

Hordó mese

- Iszom egy kupával! – mondta szomjasan a Hordó.
- Iszom én is egy kancsóval! – kortyogott a Kupa.
- Én is iszom egy pohárral... – kacsintott a Kancsó.
- Innék én is egy gyűszűnyit... – köszörülte poros torkát tikkadtan a pohár.

Hordó ivott egy kupával, Kupa ivott egy kancsóval, Kancsó ivott egy pohárral, Pohár ivott egy gyűszűvel – hanem a kis Gyűszű, szegény, miből igyék, hol van olyan kicsi edény, pici bögre, apró csupor, csöppnyi szilke, hangyacsésze, amilyen az icipici gyűszűszájra illenék?

Páskándi Géza

Miért nem viszket a sün bőre?

Hanem sokáig kellett járkálnom idestova a világban, míg végül is egy nagy erdőben, annak is a végében, vagy inkább a közepében, a szamócás pázsiton megtudtam, hogy miért is nem viszket a sün bőre?

Jött egy kis sündisznó, amolyan sün-malac, meg is kérdeztem tőle, hanem ő nem tudta, mert a füle zöld volt, szája meg tejeles, a tojánhéj pedig ott volt a hátulján.

Hanem utána menten jött egy öreg és bölcs sündisznó, akinek más ősz tüskéi voltak, annyi mindent látott-hallott életében. Eleinte bizalmatlanul pislogatott felém tüskés bajsza mögül, mert azt hitte, hogy tán hurkát meg kolbászt s gömbölyű gömböcöt akarok belőle tölteni. Nekem is volt ám annyi eszem, hogy megnyugtassam: tőlem ugyan ne féljen, mert én már rég tudom, hogy a sündisznó nem olyan disznó ám, mint teszem azt a mangalica, ezért is hívják sokan egyszerűen csak sünnnek.

– No, sün apó, mondaná meg, mert bizony már régtől fogva viszket az eszem, hogy megtudjam, s fenem rá a fejem fogát, hogy megkérdezzem: miért nem viszket a sün bőre?

Sün apó elmosolyodott a tüskéi alatt.

– Nahát, ha annyira furdal a kíváncsiság, s viszket az eszed, megmondom, miért nem viszket a sün bőre. Látod-e a tüskéimet? Mikor a bőröm megviszket-ne, tüskével befelé fordítom ökelmét, s tudomisten, mindjárt elmegy a kedve a viszketéstől...

Ezen aztán mind a ketten jót neveltünk, s hű barátként váltunk el.

Páskándi Géza

Két kis hordó versenyt kong

Hordó ország gömbölyű ország, nemigen lakják vékonydongájú legények. Élt ott Hektó megyében Akó városában Icce faluban két kis hordó, aki mindig acsarodott abroncsaival, mert mindkettő azt állította, hogy ő jobban kong, mint a másik.

Nosza, versenyre is keltek. Gurultak, hömbörögtek dombról le, dombra fel, kongtak is eleget, de bizony nehéz volt megállapítani, hogy melyik kong jobban.

Az első mindenáron meg akarta nyerni a kongó-versenyt, Sértegette is a másodikat, mert azt gondolta, hogy az megijed:

– Bennem bor van, nem káposztalé!

A kis káposztáshordó csak hallgatott, mert bizony ez igaz volt: benne káposztalé csordogált, a másokban pedig szép piros óbor.

Hanem az első csak nem nyughatott, megkérdezte a Vizeshordót, aki a legbölcsebb, legjózanabb volt az egész Hordóhonban.

– Tanuld meg, fiacskám, hogy üres hordó jobban kong!

Szeget ütött ez az első hordócska dongájába, és abroncsát jól megszorítva, még az ingujját is felgyűrve, elindult, hogy ismét megvívjon a káposztáshordóval. Hanem, hogy nyerjen, előbb kiöntötte magából az összes bort, be az útszéli árokba.

Úgy kongott, hogy olyan kongást se hallottak még Hordóországban! Meg is nyerte az üres hordócska a kongóversenyt, a kis káposztáshordó pedig hazament sírdogálva. – Hát én bizony nem leszek üres csak azért, hogy jobban kongjak! – válaszolta a káposztáshordócska.

Az üres hordócska pedig elkábult a nagy dicsőségtől: egyre-másra versenyzett, s legyőzött mindenkit kongásával. Egyszer csak azonban azon vette vette észre magát, hogy kezd száradni, zörögni, dongái meglazultak, abroncsa már nem tudta összefogni őket. Kongó dicsőségében elszáradt az üres hordó. Mert: üres hordó jobban kong, de elszárad.

Mészöly Miklós

A pipiske és a fűszál

Láttatok már pipiskét?

Olyan apróka madár, hogy akár a markotokban is elérne.

Barna a háta, fehér foltos a szárnya. Kint lakik a réteken, bokrok alá rakja a fészket.

Nagyon jókedvű madár. Ahogy felkel a nap, a pipiske is talpon van.

Mint a nyíl, fölrepül a magasba, és ott dalolgat. Ha megunja, megint csak visszazáll a mezőre.

Egyszer éppen a mezőn csicszerikélt.

Meglátott egy fűszálat.

– Ni csak, milyen nagy fűszál! Nagyobb, mint én! Mi lenne, ha kihúznám?

S mindjárt belecimpaszzkodott, elkezdte húzni erősen.

Odament a barázdabillegető és a tövisszűrő gébics. Az egyik a farkát billegette, a másik a csőrét csattogtatta.

– Mit csinálsz, pipiske? – kérdezték kíváncsian.

– Kihúzom ezt a fűszálat!

– Aztán mért húzod ki?

– Azért mert nagyobb nálam! – szolt hetykén a pipiske.

A két madár összenézett, elnevettek magukat.

– Tudod mit, pipiske? Ha már kihúzod, húzd ki ezt a bokrot is, ez is nagyobb nálad.

A pipiske bólogatott.

– Bizony, azt is kirántom, csak előbb a fűszállal végzek.

S húzta, húzta – míg csak el nem szakadt.

Akkor egyszeribe hátrahömbörödött, és a fenekére csüccsent.

Azt hiszitek, mérges volt?

Cseppet se.

Talpra ugrott, s azt kiáltotta:

– Én is így akartam!

Aztán, mint a nyíl, fölrepült a magasba, és ott csicszerikélt. Amikor megunta, visszazállt a mezőre, és bebújt a bokor alá.

Ha a bokrot is kihúzta volna, bizony nem tudom, most hol aludna.

Mészöly Miklós

Állatok beszélgetése

Tudjátok-e, hogyan beszélgetnek az állatok?

Elmondom nektek.

Egyszer kora hajnalban kinyitottam az ablakot, és kinéztem az udvarra.

Látom ám, hogy a kakas körbe-körbe futkos, kerülgeti a szemétdombot, mintha üldözne valakit, és közben ezt mondogatja:

Ki kotor itt? Ki kotor itt?

Fekete kóró? Fekete kóró?

Aztán felröppent az ól tetejére, és rázendített:

Kukorikúúú! Kukorikúúú! Kukorikúúú!

Ebből mindjárt megtudta az egész világ, hogy vége az alvásnak, vége a lustálkodásnak: csipás szemét mindenki nyissa ki!

Elsőnek az öreg harang ébredt föl, így kezdett bummogni:

Grá-nit! Gyé-mánt!

Grá-nit! Gyé-mánt!

Amikor jól kibummogta magát, a kicsi harang folytatta:

Iminnen – Amonnan!

Iminnen – Amonnan!

S csakugyan!

Innen is, onnan is előfutottak az állatok, kiabáltak, veszekedtek, mind éhes volt, mind enni kért.

Gyorsan kaptam a ruhámat, és kiszaladtam közéjük.

Hívtam a csirkéket:

Csike, csike csike, pir!

Csike, csike csike, pir!

Hívtam a tyúkokat:

Tyutyukám, tyu-tyu, tyutyukám!

Tyutyukám, tyu-tyu, tyutyukám!

Hívtam a kacsákat:

Kur, kur, tasikám,

Kur, kur, tasikám,

Tas, tas, tas!

Hívtam a libákat:

Libi, libi, lapatya!

Buri, buri, papatyka!

Lett is olyan lárma, hogy alig győztem a fejemet kapdosni. Kacsák meg libák mondták:

Kacs, kacs, tacs, tacs,

Gazdasszonyka, jól tarts!

Csirkék meg a tyúkok mondták:

Kity-koty, koty, koty, koty,

Gazdasszonyka gondoskodj!

No – gondoltam –, jól van, vetek egy kis kukoricát, ha már ilyen szépen megkértek rá.

De azt hiszitek, elég volt nekik?

A gyöngytyúk rögtön ott termett előttem, és éktelenül pörölni kezdett:

*Csüpp, csüpp, csüpp!
Bogrács! Bogrács! Bogrács!*

A telhetetlen mindjárt egy bográcsra valót követelt! De én nem adtam neki se többet. Előbb azt egye meg, amit elébe szórtam, majd azután kaphat ráadást.

És mentem a disznókhöz, hadd lássam, azok is fölébredtek-e.

Bizony, egyik se aludt.

Az öreg disznó lábát szétvetve feküdt, és mind csak morgott, szuszogott.

– Cikka, cikka, mancsi ne! Mi kéne, ha vóna? – kérdeztem tőle.

Rám nézett és így szólt:

Vad mák! Vad mák! Vad mák!

„Jó lesz neked moslék is!” – gondoltam magamban, és nyúltam a vödör után. De akkor már a kismalacok is mind a vályúhoz rohantak, ott visította:

*Víz! Víz! Víz!
Nincs dara! Nincs dara! Nincs dara!*

– Lesz majd az is mindjárt! – nyugtattam meg őket, s hoztam vizet, hoztam darát, jól is laktak tőle, mozdulni se bírtak.

Mikor mindez megvolt, körülnéztem, hogy ki nem kapott még enni.

Hát a pulykák!

S elkezdtem hívni őket:

*Puzsa, puzsa, puzsa, tu!
Puzsa, puzsa, puj, puj!*

Nem kellett kétszer mondani. Úgy rohantak, majd feldöntötték egymást. A kicsik így kiáltoztak:

*Korpa, dudva az ételiünk,
Csak így élünk, csak, csak, csak, csak!*

Lázár Ervin

A Nyúl mint tolmács

A tisztás szélén egy kerek képű Úritök vigyorgott. Nagyon tehetséges volt ebben a műfajban. Istenien tudott vigyorgni. Persze ez nem túlságosan lényeges. Mivelhogy a tisztáson éppen a Kecske reggelizett. Ő sem túl lényeges, de róla akarok mesélni.

A mese kezdetén, tehát most, egy időben a nem túl lényeges Úritök mesteri vigyorgásával, a Kecske azt mondta:

– Mek-mek.

Nos, ha tudnék kecskéül, ezen nyomban mondanám is, mit jelentett ez a mek-mek. A bökkenő az, hogy nem tudok kecskéül. Így hát jelenthette azt is, hogy: „Hej, de jó ez a friss réti csenkesz!”, de azt is, hogy: „Mindig csak ez a vacak réti csenkesz! Unom.” Ez azonban most már sohasem derül ki, már csak azért se, mert az erdőből kilépett a Ló, megállt a tisztás szélén, és jó hangosan azt mondta:

– Nyihaha.

A Kecske fölkapta a fejét, egy darabig bámult a Lóra, mint borjú az új kapura. Aztán olyan nemtudomformán széttárta a két első lábát, jelezvén, hogy ebből a nyihahából egy kukkot sem ért.

– Mek-mek. – Majd kis gondolkozás után még hozzátette: – mek.

A Ló megrántotta a vállát, egyúttal a fejét is rázta, s azt mondta:

– Nyihaha.

Ami jelenthette azt is, hogy „nem értem”, de esetleg azt is, hogy „jó napot”. Nem tudom. Sajnos, nem tudok lóul. Nagyobb baj, hogy a Kecske sem tudott. Közelebb léptek egymáshoz.

– Nyihaha, nyihaha – magyarázta a Ló.

– Mek-mek – próbálkozott a Kecske. Jó lassan, tagoltan mondta, hátha így megérti a Ló.

De nem értette.

A Kecske búsán vakarta a feje búbját, a Ló meg minden erejét összeszedve gondolkodott. Ettől még a szokásosnál is jobban kétfelé állt a füle. Aztán felderült a képe. Rájött, hogy tud egy kicsit számáruul.

– I-ó, i-ó – mondta. A kiejtése nem volt ugyan tökéletes, de aki tud számáruul, azért megértheti.

A Kecske azonban számáruul sem tudott. De ha már a Ló idegen nyelven beszélt, ő sem akart szégyenben maradni, megszólalt birkául, azaz ahogy az előkelőbbek mondják: juhul.

– Beee – mondta.

A Ló rázta a fejét. Nem tudott birkául.

Már-már úgy tűnt, sohasem vergődnek zöld ágra. Ekkor az Úritök észrevette a Nyulat, és kiáltozni kezdett neki. Úritökül. Erre az időre még a vigyorgást is abbahagyta.

A Nyúl, tekintve, hogy a legműveltebb állatok közé tartozott az erdőben (lám, úritökül is tudott), azon nyomban megértette, miről van szó, és méltóságteljes léptekkel közelebb jött. Legszívesebben futott volna, de hát ilyen nagy tudású állathoz, ugye, nem illik az ugrifüles futkározás

– Na, csak mondjátok – mondta –, szerencsére én minden nyelven beszélek.

Ebbe a mondatba kicsit belepirult, mert az az igazság, hogy őzül éppen hogy csak makogott valamit, és sárgarigóul meg pacsirtául nem tudott egy kukkot sem.

De azért rendes kis állat volt, legalább elpirult, ha hazudott.

A Ló meg a Kecske nagyon megörült neki. – Nyihaha – mondta a Ló.

– Mik-mek? Mik-mek? – kérdezte izgatottan a Nyulat a Kecske.

– Azt mondja, hogy mek-mek – tolmácsolta a Nyúl. A Kecske arca földerült, és boldogan mondta:

– Mek-mek, mek-mek.

– Nyiha? Nyiha? – kérdezte most a Ló. A Nyúl fordított.

– Azt mondja a Kecske, hogy nyihaha – világosította fel a Lovat.

A Ló meg a Kecske összenevettek, és barátságosan lapogatták egymás lapockáját. Ezt a Kecske unta meg előbb. Karon fogta a Lovat, odaballagtak az Úritökhöz, és megették.

„Vajon jól fordítottam?” – tűnődött a Nyúl, és a homlokát ráncolta.

Mészöly Miklós

Tréfás mese

Hiszitek, nem hiszitek – kimentem egyszer egy nagy-nagy erdőbe, amelyikben egyetlen fa se volt.

Ennek a nagy-nagy kerek erdőnek a legkisebb sarkocskájában három szalma-szálból akkora tüzet raktam, hogy egyszeribe nappali világosság támadt.

Igen ám, csak én aludni szerettem volna – s ki fia tud világosan aludni?

Fogtam magam, elballagtam a kiszáradt patakhoz, a lyukas kalapomat csurig megmerítettem, és hordónyi sok vizet a tűzre hintottam.

Na, elaludt a tűz. S akkor én is lefeküdtem.

De ki fia tudna párna nélkül elaludni?

Én bizony nem tudtam. Azt mondtam hát a Fakó lovamnak, hogy: „Cic! Cic! Ide gyere!” S az oda is jött menten, én meg a fejem alá raktam párnának.

A Fakót. A nyeret meg kipányváltam.

És horkoltam, horkoltam reggelig, pedig le se hunytam a szemem.

Hát amint reggel felébredek: uccu, Fakó, hol a nyereg?! Talán megették az egeret? Nem találok egyiket se. Belenézek a jobb zsebembe: semmi. Belenézek a bal zsebembe: semmi.

Végre aztán belenéztem a lyukas kalapomba – s mit látok!

Ott aludt a Fakó nyergestül-mindenestül, még a patkója is ezüst volt. Örömben akkorát rikkantottam, hogy még a saját hangomat se hallottam meg.

De meghallotta egy kicsi madár – azt hiszem, mókus volt –, és ijedtében úgy elkezdett futni, hogy mindjárt feldöntötte a legelső csipkebokrot.

Hej, ez volt ám csak multság!

Úgy hullott a csipkebokorról a dió, hogy majd agyonvert a mogyoró.

Akkor odajött egy vén banya, és rám kiabált:

– Mit csinálsz, te istenadta Pistája? Mit ászod azt a répát, retket, csicsókát? Hiszen nem neked ültettem az ugorkát!

És rettenetes mérgiben felkapott egy tököt, hozzám vágott egy dinnyét, majd eltörte a lábam, pedig a fejem találta.

Ezt már aztán én is megsokalltam. Hátamra kaptam a Fakót, felpattantam a nyeregre, és meg se álltam a Tiszáig.

Ott mindjárt találtam egy embert, aki nagy, teli izzákból sora eregette vissza a vízbe a halat.

Kérdem tőle: mit csinál? Azt mondja, halászik, lakodalom készül náluk, nincsen mit egynek, hát majd esznek halat.

Ez éppen kapóra jött nekem, úgylis nagyon éhes voltam – meghívattam magam a lakodalomba.

Mikor már egy hal se volt az izzákban, mondom az embernek:

– Most már eleget halászott, főzhetjük a paprikást!

– Igen ám – mondja ő –, de előbb át kell mennünk a Tiszán.

Jaj, jaj, de hogyan, mikor egyőnk se tud úszni! Ezt is kiokoskodta: volt a zsebemben egy dió, azt kétfelé vettem. Egyik volt a hajó, a másik az evező. Úgy áteveztünk Tiszán, hogy csupa por lett a lábunk. Még a Fakó lovam aranypatkója is sáros lett a térdig érő hótól.

Aztán szerencsésen megérkeztünk. A Tisza partján volt egy ház, ott sütötték-főzték a hurkát, ott ülték a lakodalmat. A menyasszonyt Jancsinak hívták, a vőlegényt Julisnak. Három napig állt a bál, és olyan temérdek töltött káposztát ettünk, hogy még most is csikarja a hasamat a tökmag!

Végezetül felszántottuk a Tiszát, vetettünk bele lúdfüvet, nyúlfüvet, fenkövet, s mire megjött a tél termett is az három kéve bidres-bodros, cikkes-cakkos, salamánkos pogácsát!

Így volt, nem másképp!

Aki a mesét egy hallásból ugyanígy elmondja, ügyesebb, mint én.

Kányádi Sándor
Néma tulipán

Mondanom sem kell, mert mindenki tudja, hogy a virágok az illatukkal beszélgetnek. Amelyik virágnak nincsen illata, az néma.

Ilyen a tulipán is. Néma. Még suttogásnyi illata is alig van egyik-másiknak.

De ez nem volt mindig így, nem bizony. Valamikor, a kezdet kezdetén, úgy illatozott s olyan külön s külön illattal minden virág, hogy a méhek már jó hajításnyiról megérezhették, „meghallhatták”, merre van a rezeda, a jácint vagy éppen a tulipán.

De volt egy kertész, egy nagyon sürgő-forgó emberke. Szakálla térdét verte a fejében fészkelő nagy bölcsességtől. Volt ennek a fura kertésznek egy csodálatosan szép virágoskertje, telides-teli mindenféle-fajta, szebbnél szebb, illatosabbnál illatosabb virággal. Örült a kertész a kertjének, művelte is tőle telhetően. Öntözte, kapálta, karóztta, nyeste. Csak azzal nem volt kibékülve, hogy ahány virág, annyi illat. Bántotta az orrát az illatok sokasága. Egyedül a bazsalikomillatát szenvedhette. S elhatározta, hogy bazsalikomillatúvá varázsolja az egész kertet. Bazsalikomillatúvá minden virágot.

Megszéppentek a virágok, amikor a kertészük szándékát megneszelték. Tudták, hogy amit a fejébe vesz, abból nem enged. Tűzön-vízen keresztül viszi.

De maguk a bazsalikomvirágok sem örültek.

Hogy jöhet ahhoz például kis, kavicsok közt kapaszkodó puszkaporvirág vagy – rágondolni is rossz – a szagos müge, hogy egyszerre csak bazsalikomillatú legyen?

Féltékenyek lettek az illatukra.

Szomorúság szállott a kertre, amikor megjelent a kertész egy hatalmas szívókával meg egy ennél is hatalmasabb illatpumpával.

Legelőször a tulipán illatát szívta ki. Majd vette a pumpát. De a tulipán ökölbe zárta szirmait, s megrázta magát. Hiába mesterkedett a kertész, a bazsalikomillat nem fogott a tulipánon.

Dühbe jött, toporzékolt a kertész. Ollóval, késsel, sarlóval, kaszával fenyegetőzött. De hiába.

A tulipán inkább néma maradt. De nem vette föl a bazsalikom illatát.

Hanem elkezdett csodálatosnál csodálatosabb színekben pompázni. Illat helyett most gyönyörű színekkel mutatta az utat az elbizonytalanodó méheknek, pillangóknak és más röpdőső szorgoskodóknak.

Meghökken a kertész. Elámult, még a száját is tátva felejtette a nagy álmélkodástól. A megmaradt illatú virágok pedig valóságos illatzivatart zúdítottak rá. Tikogni sem volt ideje a kertésznek. Úgy maradt, ahogy volt, ámulatában. Most is ott áll, kertitörpévé zsugorodva. A tulipánok gyönyörűbbnél gyönyörűbb színekben pompázva némán mosolyognak össze a feje fölött.

Kányádi Sándor

Meddig ér a rigófűtty

Megjött a tavasz, leterítette köpenyét, s leült a dombra. Végignézett a berkeken, a kerteken, a lankákon s a réteken, a csupasz-kopasz fák és bokrok kopárló gyülekezetén.

– No, amíg ezeket felöltöztetem... – szaladt ki a száján, de már mosolyogva szólta oda a körülötte legyeskedő szellőknek: – Eredj, szolgálom, suttogd közhírré a fák és bokrok között, hogy aki megmondja, meddig ér el a rigófűtty, azt elsőként s tetőtől talpig aranyvirágba öltöztetem.

Illant is már a szellő, térült-fordult, s egy pillantás alatt szétsuttogta a suttog-nivalóját.

Nagy mozgás támadt a szellő nyomában. Minden fa és bokor azt hitte, hogy ő aztán igazán meg tud felelni a tavasz kérdésre.

A parti fűzek kihúzták öreg derekukat, és legényesen kezdték pödörgetni pelyhedző barkáikat. A rekettyebokrok sem akartak lemaradni. Nem is beszélt a gyümölcsfákról. A meggy, a cseresznye, a szilva, az alma, a körte, de kiváltképpen a dió, akin egész nap fűttyögni szokott a rigó, ő ne tudná, ők ne tudnák, hogy meddig ér el a rigófűtty?

De bizony nem tudták. El is csendesedtek valamennyien.

– Hát ennek fele sem tréfa – kottyantotta el a korán érő cseresznye.

– Kerek egy kérdés – gondolta az alma s a körte.

– Keménydió! – sóhajtotta el magát a vén diófa.

A szilva meg se mukkant.

– Ha legalább egy rigónk volna – savanyodott el a meggy –, akinek a hangjáról mértéket vehetnénk.

– Egy rigó, egy rigó.

– Bár egy rigófiú.

De nem volt.

S mert tudták, hogy a rigó a lombos fákat kedveli, elkezdtek csöndben, szorgalmasan rügyezni, levelezni.

– Mi az a nagy csönd odalenn? – kapaszkodott a fölfelé igyekvő szellőbe a sombokor a domboldalon.

– A töprengés csöndje.

– Miféle töprengésé?

– Azt kell kitalálni, hogy meddig ér el a rigófűtty.

– S aki kitalálja?

– Aranyvirág lesz a jutalma – mondta a szellő szűkszavúan, s azzal már föl is szusszant a dombra a tavasz mellé.

Ültek, és várták az eredményt.

Napok vagy talán hetek múltán, amikor már szépen zöldellt a környék, megjelent az első rigó is. És hová szállt volna másra, mint a diófára. El is fűttenyentette

magát. Hegyezték a fülüket a fák, de mind hegyezhették, mert abban a pillanatban innen is, onnan is felharsant a rigófütty.

Zavartan álltak a fák a nagy rigófüttyögésben. A tavasz kacagott, kacagott a tréfán, a szellő meg táncot járt örömeiben.

Ekkor megszólalt a sombokor a domb oldalában:

– Én megmondom, meddig ér a rigófütty.

– Kicsoda mondja meg? – néztek föl a kíváncsi sombokorra.

– Én mondom meg – húzta ki magát a sombokor. – Rigótól rigóig ér, és ilyenkor meg körbeéri a földet.

Nagyot néztek a bölcs fák, hümmögtek, de aztán belátták, hogy a bokornak igaza van. Annál is inkább, mert látták, hogy maga a tavasz is helyeslően bólogat a sombokor válaszára.

S láthatták azt is, amint elnyeri méltó jutalmát, mert abban a minutumban tetőtől talpig aranyvirágba borult.

Kányádi Sándor

Mesemorzsa

Két kicsi hangya elindult szerencsét próbálni. Mentek-mendegéltek, fűszálról fűszálra másztak, repedésből hasadékba kószáltak. Bejártak már vagy tíz tenyérinyi helyet, dél volt már, s még semmit se leltek.

– Enni kéne.

– Enni.

– Étlen nem lehet menni.

– Lehetni lehet, csak lassabban – fejezte a be a sopánkodást a bölcsebbik hangya. Azzal tovább mendegéltek, másztak. S egyszer csak nekimentek egy majdnem mogyorónyi morzsának.

Pihentek egyet, s nekiláttak a hurcolkodásnak. Azaz csak láttak volna.

– Mit cipeljük a bolyba! – gondolta s mondta a ravaszabbik hangya. – Együk meg itt helyben!

– Nem bánom, faljunk belőle, hogy kapjunk erőre – egyezett bele a másik –, amennyit mi eszünk, meg se látszik.

– Az egészet megesszük!

– Nem értelek.

– Megesszük az egészet.

– Az egészet nem lehet, nem engedi a hangyabecsület.

– Füttyülök a becsületre. Éhes vagyok, meg akarom enni a részem.

A vitatkozásra melléjük szökkent a levelibéka.

– Na nézd csak – ümmögte –, a hangyák összekülönböztek a kosztón. No majd elosztom én nekik – azzal hamm, a béka bekapta a morzsát.

Hát azóta a hangyák, amit találnak, szótlánul hazacipelik-hordják. Haza a bolyba.

Kányádi Sándor

Mesék meséje

Volt egyszer egy király, aki nem szenvedhette a mesét. A mesemondókat megéppenséggel ki nem állhatta. Legszívesebben vízbe fojtotta, karóba húzatta volna valamennyit. Vízbe is fojtatott, karóba is húzatott minden mesemondót, költőt, regőt és énekest, akit csak kézre keríthette közülük, mert a versből s a muzsikából is egyedül csak a pattogó pram-pam-pram-pamot szerette. Meg azt, hogy: csindaratta-bumm. Még a mesemondók mesemondójának sem kegyelmezett volna. Fejét akarta vétetni, jobban mondva venni saját kezűleg. Szerencsétlenségére éppen a szóban forgó király idején élt a mesemondók mesemondója, aki egyben a költők költője is volt, mert olyan mesét talált ki, hogy aki azt végighallgatta, mindjárt más ember lett belőle: a rosszból jó, a jóból még jobb; a gőgös szerénnyé, az irigy nagylelkűvé változott; a haragos megbékélt, a hazug attól kezdve csak igazat mondott, és így tovább. Egyedül a kegyetleneken nem tudott változtatni, mert azok sohasem tudták végighallgatni.

A király is – mondanom sem kell – a kegyetlenek közül való volt.

– No azért ezt a híreset már magam is meghallgatom – mondta, amikor elébe lökdösték a saruszijaitól is megfosztott mesemondók mesemondóját. A saruszíját azért szedték ki, nehogy a karóba húzástól való félelmében fölköthesse magát. Így szokták azt a tömlöcökben, mióta világ a világ.

– Fűzzétek vissza a saruját – szólta oda a király a porkoláboknak –, úgyse lesz alkalmja felkötnie magát, mert én őhírességét most végighallgatom, s utána bizonyosságul, hogy a meséje engem meg nem indított, saját kezűleg csapom le a fejét. No, hadd, hallom azt a mesét.

A fogoly megrázta láncait.

– Vetesd le. Láncokban nem mesélek.

– Nem-e?! – horkant föl s kapott kardjához a király.

– Nem én! – nézett szembe vele a költők költője.

A király dohogva lökte vissza kardját a hüvelybe, s intett, hogy szedjék le róla a vasat.

– Na, hadd halljuk most már a mesék meséjét. Vagy óhajtasz még valamit?

– Le szeretnék ülni.

– Ülni a király előtt! – horkant föl most már mind a körülálló udvarbeliek. – Micsoda vakmerőség!

– Hozzatok egy széket őurasága alá! – nyelte le a mérgét a király.

– Üljetek le ti is mindannyian – intett a körülálló felé a költők költője. – A mesét csöndben kell hallgatni. Áhítattal, mert a mese a királyoknál is hatalmasabb. Örök életű.

– De te a halál fia vagy! – szökött fel trónjáról a király, aki már tovább nem nyelhetette a mérgét. Suhant is a kardja. Mindenki a földön látta már a költő fejét. De abban a minutumban hatalmas fény csapott a palotába. Tűzszárnyú madár suhant be, s a költőt elkapta a király kardja elől.

– Sohasem fogod megismerni a mesék meséjét. Soha! – hallották még a megremült körülállók, akik haláluk napjáig se tudták bizonyossággal, hogy a madár vagy a költő mondta volna-e.

Dühösen lökte vissza kardját a király

– Hozzátok előmbe mindazokat, akik már hallották a mesék meséjét. Hallani akarom! Csak azért is hallani fogom.

– Szétszaladt az udvar, a porkolábok, még a kukták is mind a mesék meséjét ismerőket keresték. Estére tele lett velük a palota pincéje. De egy sem akadt, aki elmondta volna a királynak is. Hiába dühöngött, a király, hiába suhogott a kardja.

– Nem vagy méltó a végighallgatásra. Nem érdemled – mondta sorra minden elővezetett.

A király sújtott-vágott volna, de a tűzmadár minden suhintásra megjelent. És elvitte a halálra szánt mesemondókat, sorra mind, amíg csak ki nem ürült a pince.

A királyt pedig megölte a mesék meséje utáni szomorúság.

És azóta is minden mesemondó, költő, regös, énekes, azért él-hal, teszi rá életét, hátha sikerülne kitalálnia, elmondania a mesék meséjét, amitől egyszerre jobbá-zebbé változna a világ s az emberek.

Gianni Rodari

A nap és a felhő

A nap tüzes szekerén vidáman és diadalmasan robogott végig az égen, minden irányba szétnyilazva sugarait. Egy zordon kedvű viharfelhő feldühödött ezen, s így háborgott:

– Te pazarló, te lyukas kezű, csak szórd szét sugaraidat, majd meglátod, mi marad végezetül!

A szőlőkben, az érő fürtök minden egyes szőlőszeme percenként ellopott egy-egy napsugarat vagy talán kettőt is; és nem volt fűszál, béka, virág vagy vízcsepp, amely le ne vette volna a maga részét.

– Csak túrd, csak túrd, hogy meglopjanak! – viharzott a felhő. – Majd meglátod, milyen köszönetet kapsz, amikor már nem lesz semmi ellopnivalód.

A nap azonban vidáman folytatta útját, számlálatlanul ajándékozta sugarait a millióknak és milliárdoknak.

Csak alkonyatkor vette számba megmaradt sugarait: s lám csak, egyetlenegy sem hiányzott belőlük, ugyanannyi volt, mint hajnalban. A felhő – elképedésében – estharmattá oldódott. A nap pedig vidáman fejest ugrott a tengerbe.

Gianni Rodari

Rengeteg kérdés

Volt egyszer egy kisfiú, aki folytonosan csak kérdezgetett, ami egyáltalában nem baj, sőt, nagyon is jó. De ez a kisfiú mindig olyasmit kérdezett, amire lehetetlen volt válaszolni.

Például azt kérdezte:

– Miért van a fióknak asztala?

Az emberek rácsodálkoztak, s esetleg így válaszoltak:

– A fiók arra való, hogy mindenfélét tartsanak benne, például evőeszközöket.

Mire a kisfiú:

– Azt tudom, hogy mire való a fiók, de azt nem tudom, miért van a fióknak asztala.

Az emberek a fejüket csóválták, és faképnél hagyták. Máskor azt kérdezte:

– Miért van a fark előtt hal?

Vagy:

– Miért van a bajusz mögött macska?

Az emberek ismét a fejüket csóválták, és megint legyintettek is.

A kisfiú nőtt, növekedett, de továbbra is folyton csak kérdezett. Férfivá cseperedett, s jártában-keltében akkor is egyre kérdezősködött. Minthogy senkitől se kapott választ, kapta magát, elvonult egy hegy tetején álló házikóba. Ott szüntelenül kérdéseket eszelt ki, felírta őket egy füzetbe, azután választ keresett rájuk, de sohase volt képes megtalálni.

Felírta például:

„Miért van az árnyéknak fenyője?”

„Miért van a sugárnak napja?”

„Miért van a feleletnek kérdése?”

Addig törte a fejét a rengeteg kérdésen, míg megfájdult, de rá se hederített. Kinőtt a szakálla, de nem vágta le. Sőt, újabb kérdést írt fel.

„Miért van a szakállnak arca?”

Egyszóval különös ember volt. Halála után egy tudós kutatni kezdte az életét; és megállapította róla, hogy kiskorában mindig tótágast állt, ezért mindent fordítva látott, és hozzászokott, hogy fordítva tegye fel a kérdéseket is.

És ez másokkal is megesik, nemcsak ővele.

Gianni Rodari*Egyetemes világtörténet*

A Föld kezdetben teljesen elhibázott volt, s rengeteg fáradságba került, míg lakhatóvá tették. Nem voltak hidak, hogy át lehessen kelni a folyókon. Nem voltak ösvények, hogy meg lehessen mászni a hegyeket. Le akartak ülni? Nyoma sem volt semmiféle padnak. Összeestek az álmoasságtól? Nem létezett ágy. Nem voltak cipők, se csizmák, hogy megvédjék a talpadat a tüskétől és az éles kövektől. Ha elromlott a szemed, nem találtál szemüveget. Labdák se voltak, hogy labdázhass egy kicsit. Nem volt lábas és nem volt tűz, hogy megfőzhessed a mákos metéltet, sőt ha alaposan meggondoljuk, még mák és metélt tészta se volt. Egyszerűen nem hiányzott. A semmiből végy el semmit, és ennyi az egész. De voltak emberek. És az embereknek volt két erős karjuk, hogy dolgozni tudjanak, és kijavíthassák a legsúlyosabb hibákat. Valamennyi hiba kijavításához azonban még sok szükséges: gyürkőzzetek hát neki, van még elég tennivaló mindannyiunk számára.

Janikovszky Éva*A porszívó-fűnyíró-helikopter*

Dani azért szeretett korán kelni, mert ha korán kelt, akkor elsőnek ért az óvodába, és játszhatott a helikopterrel. A helikopterrel ugyanis csak az játszhatott, aki jól viselte magát, és ha Dani elsőnek ért az óvodába, akkor még biztosan jól viselte magát.

A többi játék mind lent volt a polcokon, ahol elérhették a gyerekek, de a helikopter fönt volt a szekrény tetején, ahol csak az óvó néni érte el. Ha Dani elsőnek ért az óvodába, akkor szépen köszönt Jutka néninek, sietett az átöltözéssel, és mindjárt elkérte a helikoptert.

Aztán odaállt a zöld szőnyeg közepére, mert a helikopter helyből szállt föl, és berregve körülrepülte vele a szobát. Persze kikerülte a hegyeket meg a felhőket meg a tornyokat, néha annyi mindent kellett kerülgetnie, hogy egészen elszédült, aztán leszállt a zöld szőnyeg közepén lévő piros mintára, mert a helikopterben az a jó, hogy pontosan le tud szállni.

Dani a tévében látta a helikoptert, amin betegeket szállítottak kórházba a nagy hegyek közül. Ő nem beteget szállított, hanem fontos leveleket vitt, meg csomagokat is, aminek örülnek ott, ahova nem jár a posta. A macik meg a kenguruk meg a zöld oroszlánok a polcon.

Dani minden percet kihasználta, mert tudta, hogy csak addig lehet kis helyen fölszállni és kis helyen leszállni és berregve körbepötyölni, amíg egyedül van. Mert ha már nem ő az egyetlen jó gyerek, aki szépen játszik egyedül, akkor biztos, hogy a többi jó gyerek el akarja tőle venni a helikoptert.

Gáborka is korán szokott érkezni, de ő volt az egyetlen, akinek Dani nem sajnálta odaadni a helikoptert, mert Gáborka füvet nyírt vele. És Dani szerette nézni,

ahogy Gáborka toltta maga előtt a zöld szőnyegen, gondosan kikerülve a piros virágágyakat. A fűnyíró surrogott, ahogy nyírta a fűvet, és ezt is jó volt hallgatni. Dani kicsit sajnálta, hogy Gáborka nem ül rá a fűnyíróra, mert a parkban láttak már olyan fűnyírót is, amin egy fiú nyargalászott, mint valami kis traktoron, és csak úgy repült a levágott fű, amerre ment. De hát mindenkinek olyan fűnyírója van, amilyet kitalál magának.

Ágika is korán szokott jönni, és sajnos ő is mindjárt elkérte a helikoptert. Neki nem szívesen adta oda Dani, mert Ágika mindig csak porszívózni akart a helikopterrel a babasarokban. Az pedig egyáltalán nem volt érdekes.

És ha Dani nem adta oda, akkor mindjárt rákezdté:

– Juj, ezt már megmondom! – És nemcsak ígérte, hanem meg is mondta Jutka néninek. – Jutka néni, kérem, a Dani nem adja ide a porszívót, mert mindig csak repül vele, pedig az nem is repülő!

Mert Ágikának fogalma se volt róla, hogy mi a különbség egy repülő és egy helikopter között. Pedig láthatta, hogy ha Dani a zöld szőnyeg közepső mintáján felszáll, akkor pontosan oda le is tud szállni. Ugyan hol van az a repülő, amelyik egy ekkora szobában képes volna fölszállni, körbepülni meg leszállni?

De Jutka néni Ágikára hallgatott, és rászólt Danira

– Mért szaladgálsz azzal a porszívóval, Dani? Add oda szépen Ágikának, hadd takarítsa ki a babasarkot!

Dani szerette volna megmondani Jutka néninek, hogy azért szaladgál azzal a porszívóval, mert ha ő szaladgál vele, akkor az helikopter, de ha odaadja Ágikának, akkor csak porszívó. Ezért nem is adta mindjárt oda, hanem egyszer még körbepülni vele, és az Ágika megint kiabált, hogy juj, ezt már megmondom.

Jutka néni pedig megint benézett az ajtón.

– Én nem értem, hogy mindig ezzel a porszívóval van baj! Ha nem tudtok vele szépen együtt játszani, akkor a porszívó visszamegy a szekrény tetejére.

„Na, ugye – gondolta Dani –, ha a porszívó szépen vissza tud menni a szekrény tetejére, akkor világos, hogy helikopter, mert olyan porszívót még senki se látott, amelyik repülni tudna.” De nem szólt semmit, odaadta Ágikának.

Ágika tologatta a babasarok babaszőnyegén, Gáborka nézte, hogy milyen szépen vágja itt is a fűvet, Dani meg várta, hogy mikor repül fel.

Csukás István
Civakodó cipőikrek

Pom Pom ült egy ágon, egy szép, hosszú ágon, és várta Picurt. Hogy kicsoda Pom Pom? Hogy nem ismeritek? Ó, igazán senki se ismeri! Egyszer ilyen. Egyszer olyan! Most milyen? Most olyan, mint egy szőrsapka, egy faágon gubbasztó szőrsapka.

Végre jött Picur, de olyan furcsán jött! Mintha még a szokásosnál is lassabban jönne, és mintha bicegne egy kicsit.

Pom Pom türelmetlenül várta, hogy Picur odabicegjen a fa alá, majd mikor végre odaért, nagyot köszönt neki.

– Szia, Picur! Már azt hittem, sose érsz ide! Mi van veled?

Picur sértődött és neheztelő hangon szólt Pom Pomnak:

– Szia. Nem látsz semmit? Nem veszel észre semmit?

Pom Pom nem értette, hogy mi baja van Picurnak, azt meg egyáltalán nem értette, hogy miért van megsértődve. Mindenesetre gyorsan válaszolt, nehogy még tovább mérgesedjen a helyzet.

– De, de, láttalak! És észrevettem, hogy lassan jössz, meg azt is észrevettem, hogy bicegsz egy kicsit!

De Picur még mindig durcásan kérdezte.

– És mást nem vettél észre? Semmi mást?

Pom Pom tekergett az ágon, meg lelapult, és törte a fejét, hogy mit nem vett észre. De nem látott semmit, nem jutott eszébe semmi.

Picur perdült egyet a sarkán, meg illegett és billegett, majd újra felszólt az ágra:

– Na? Még most sem?!

Pom Pom tanácstalanul ráncolta a homlokát, széttárta a karját, meresztette a szemét, de minden hiába! Végül feladta.

– Szabad a gazda! Mondd meg!

Picur toppantott egyet, s mérgesen nézett Pom Pomra.

– Pedig majd kiszúrja a szemed! És ezért forogtam, és ezért billegetem. Tegnap volt a születésnapom, és ezt a gyönyörű cipőt kaptam ajándékba. És te észre sem vetted, és rá se füttyentettél, még azt se mondtad, hogy ó! Vagy hogy hú! Vagy hogy nahát!

Pom Pom elszégyellte magát.

– Ne haragudj! Ma nagyon vaksi vagyok. De most már látom. És igazán gyönyörű! És fütty, milyen gyönyörű! És ó, be gyönyörű! És hú, de szép! És nahát, hogy milyen pompás cipő!

Pom Pom füttyögött meg ózott meg húzött meg nahatózott! Meg ugrált közben az ágon.

Picur lassan megengesztelődött, s rámosolygott Pom Pomra.

– Köszönöm. Igazán tetszik?

Pom Pom bólogatott.

– Igazán! És miért bicegsz?

Picur újra elkomorodott, meg felhős lett az arca, és felsóhajtott.

– Mert szorít! Ha állok, akkor semmi baj, de ha megyek, akkor szorít. Azért bicegek. És azért megyek lassan, mert nem tudom pontosan, hogy melyik szorít. Néha a jobb, néha a bal! Néha meg egyszerre mind a kettő!

Pom Pom felsóhajtott

– Hajajajaj! Néha a jobb, néha a bal! Ez pontosan olyan eset, mint ami a Civa-kodó Cipőikrekkal történt.

Picur abbahagyta a sóhajtozást, kíváncsian kérdezte:

– Mi történt a Civa-kodó Cipőikrekkal?

Pom Pom pislogott, meg a torkát köszörülte, majd így szólt:

– Elkísérhetlek? Majd lassan bicegünk meg csoszogunk, és közben elmesélem!

Picur bólintott. Pom Pom gyorsan leugrott az ágról, elhelyezkedett Picur fején, mint egy sapka, és lassan, nagyon lassan bicegtek meg csoszogtak az iskolába. És senki, de senki nem értette, hogy miért nevetgél Picur, annak ellenére, hogy szorítja a cipő, és senki, de senki se értette, hogy miért hahotázik a sapkája is.

– Az egész Gombóc Artúrral, a dagadt madárral kezdődött! – mondta Pom Pom, és felemelte az ujját. – Minden jó történet Gombóc Artúrral kezdődik. Vagyis Gombóc Artúr megint elnézte a naptárt, s mire elindult volna Afrikába, már lekéselt minden járművet. Bánatosan nézett az utolsó hajó után.

– Lőttek az afrikai utazásnak! – morogta. – Hacsak nem úszok odáig! Brrr! Mi vagyok én? Kacsa? Avagy hal? Avagy gumicsónak? Nem, nem! Én nem szeretek úszkálni összevissza! Így hát, ha mindent meghányok-vetek, mi marad? Maradok én, itt a parton. A tél meg jön a nyakamba! Brrr!

Gombóc Artúrnak bizony szembe kell nézni egy-két dologgal. De nem elég a szembenézés, egy-két apróságot be is kell szereznie télire. Ahogy slattyogott hazafele, sorra vette, hogy mire van szüksége.

– Lássuk csak, mi kell a télhez? Kell egy esernyő! Arra különben is már régen fáj a fogam! Azután kell egy csíkos sapka, lehet pöttyös is, úgyse látszik; ha ráesik a hó. Azután kell egy csomó csokoládé, mindegy, hogy milyen mintájú! De hát ez nyáron is kell, meg ősszel is, meg tavasszal is! Mi kell még?

Ahogy idáig jutott a gondolkodásban meg a töprengésben, már hullt is a havas eső, csupa sár lett az utca meg locs-pocs.

Ekkor rögtön eszébe jutott Gombóc Artúrnak, hogy mi – kell télire. Fázósan dörgölte egymáshoz, meg kapkodta a lábát.

– Ez a locspocs! Caplathatok ebben a hideg latyakban!

Mivel én az utóbbi időben csak gyalog járok, világos, hogy feltétlenül kell egy pár cipő.

De előbb még megvette az esernyőt, meg a sapkát, meg a salát, s mikor már fent jó melege volt, elindult, hogy a lábára is vegyen valamit.

A cipőboltban egy mosolygós eladó fogadta nyájasan.

– Hogyne! Van cipő! Ez itt mind csupa cipő! Nincs köztük egy télikabát se. És van tavalyi nyári cipő, vagyis szandál, van tavalyelőtti sárcipő, van kétéves vászon, van tízéves valódi műanyag talpú!

– Nekem téli kell! morogta Gombóc Artúr. – A kora nem számít.

Az eladó tovább mosolygott, nem lehetett zavarba hozni.

– Van téli is! Éppen egy pár! Ezt még nem tudtam eddig senkinek sem eladni. Már szinte a szívemhez nőtt! De amint látom, uraságodnak éppen egy pár lába van, melegen tudom ajánlani. És nézze csak, milyen szép pöttyös cipő! Illik a sapkához!

Gombóc Artúr azonnal megvette a pöttyös cipőt, felhúzta a lábára, és elégedetten elindult haza. Most már nem fázott se alul, se felül, se oldalt, se középen! Otthon szépen elrakott mindent. Az esernyőt az esernyőtartóba, a sapkát és a sálát a fogasra, a cipőt meg az ágy két végébe.

– Ide teszem a balt. Ide meg a jobbot! Hogy nehogy összekeverjem őket! Ez a bal, ez a jobb!

Lefeküdt a nagy bevásárlás után, s rögtön elaludt. Ekkor megszólalt az egyik cipő gúnyosan:

– Na, most magad is hallhattad, te csámpás, hogy én vagyok a jobb!

A másik cipő tátogott, meg hápogott mérgében.

– Mindjárt megpukkadok! Meg szétrepedek! Még hogy te vagy a jobb! Te tyúkszemdörzsölő! Te kaptafapusztító!

Azzal odament, és dühösen elrugdosta helyéről a jobb cipőt. – Most én vagyok a jobb! Meg az erősebb is!

A jobb cipő éppen vissza akart vágni, amikor Gombóc Artúr egy nagyot horkantott és felébredt. Ugyanis éppen azt álmodta, hogy elfelejtett csokoládét venni.

– Ennek a fele se tréfa! A nagy éhezéstől már mindent elfelejtetek. Már olyan lyukas az eszem, mint az ementáli sajt.

– Azonnal vásárolnom kell egy csomó csokoládét!

Sietve beledugta a lábát először az egyik cipőbe, azután a másikba, nyakára csavarta a sálát, fejébe csapta a sapkát, kinyitotta az esernyőt és kirohant.

Rohanás közben érezte, hogy valami furcsa van a lábával. Lassított, hogy jobban megfigyelje, mi az a furcsa. Hát az volt a furcsa, hogy mikor a jobb lábával lépett, úgy érezte, hogy a ballal lép.

– Ejnye! – motyogta. – Lehet, hogy még nem ébredtem fel? Vagy nem tudom, hogy melyik a jobb lábam meg a bal lábam?

Épp ezért vezényelni kezdett magának hangosan, mint a katonák:

– Bal! Jobb! Bal! Jobb!

És amikor a balt mondta, a jobb lába lódult előre. Mikor a jobbot mondta, akkor meg a bal.

Megállt, megvakarta a fejét, majd lenézett a lábára. Először a jobbra, másodszor a balra. Hát ahogy lenézett, különös dolgot látott. Össze volt cserélve a lába!

– Hűha! – motyogta rémülten. – Összekeveredett a lábam! A bal helyén van a jobb, a jobb helyén meg a bal.

De nem elég, hogy össze volt keveredve a lába, hanem az egyik cipő hirtelen meglódult, és nagyot rúgott a másik cipőbe!

– Jaj, a bokám! – nyögte Gombóc Artúr, mivel a lába benne volt a megrúgott cipőben.

Erre a másik cipő hátrált egy kicsit, és nekifutásból sarkon akarta rúgni az egyik cipőt.

– Jaj! – nyögte megint Gombóc Artúr, mivel a lába kiszaladt alóla, ő meg a földre tottyant.

Ahogy ott ült meg nyögött, látja ám, hogy a két cipő a levegőben is rugdossa egymást! Egyúttal persze Gombóc Artúr bokáját is.

– Na, ebből elég! – Dühödött meg Gombóc Artúr. – Átkozott civakodó cipők! Le velük!

Azzal lerúgta a cipőt; s mérgesen bedobta egy kukába. – Most rugdossátok egymást! Vacak méregzsákok! Majd lenézett fázós lábára, s elcsodálkozott.

– Jé! Most a helyén van mind a kettő!

S már rohant is mezítláb csokoládét venni, csak úgy fröccsent a hólé meg a sár.

A kukában egy kis ideig csönd volt, megszeppent csönd. Majd megszólalt az egyik cipő:

– Jaj, jaj, mi lesz velünk?

Megszólalt a másik is:

– Itt pusztulunk el a szemeteskukában!

Éppen arra ugrált Órarugógerincű Felpattanó, s meghallotta a siránkozást meg sóhajtozást. Kinyitotta a kuka fedelét.

– Nini, egy pár cipő! – mondta. – Ti sóhajtoztatok? És Miért?

– Jaj, jaj! – mondta egyszerre a két cipő. – Kidobott minket Gombóc Artúr!

– És miért dobott ki? Talán nyomtátok a tyúkszemét?

– Veszekedtünk! Meg civakodtunk! Azért dobott ki.

– És min veszekedtetek? És min civakodtatok?

A bal cipő szepegve felelt:

– Ő azt mondta, hogy ő a jobb! Pedig én is vagyok olyan jó!

Órarugógerincű Felpattanó akkorát nevetett, hogy a cserepek lepotyogtak a háztetőről.

– Hihihih! Hahaha! Ilyen buta cipőket még nem láttam! Ti vagytok a legostobább cipők a világon! Persze hogy az egyiket balnak hívják, a másikat meg jobbnak! De ez nem azt jelenti, hogy jobb vagy rosszabb. Hanem azt jelenti, hogy melyik oldalon viselnek! Hahaha! Mert különben olyan egyformák vagytok, mint az ikrek! És ha megígéritek, hogy nem fogtok veszekedni, kiszedlek innen benneteket.

– Ígérjük, ígérjük! – mondták a cipőikrek.

Órarugógerincű Felpattanó kiszedte őket a kukából, kicsit letörölte róluk a port, a szemetet, s így szólt hozzájuk:

– Ha nem akarjátok, hogy az egész világ, sőt az egész terület rajtatok nevessen, ne civakodjatok! Különben arra ment a gazdátok!

A cipőikrek megfogadták, hogy soha többé nem civakodnak. Majd futásnak eredtek, s nemsokára utol is érték a mezítláb csattogó Gombóc Artúrt. Elébe álltak szépen, mégpedig a jobb a jobb láb elé, a bal meg a bal láb elé.

– Nini! – örvendezett Gombóc Artúr. – Ezek az én cipőim! Hát utánam jöttetek? És nem fogtok többé rugdosni? Meg civakodni?

– Soha! Csak bocsáss meg! – mondták a cipőikrek.

Gombóc Artúr belelépett a cipőbe.

– Érdekes! Milyen kényelmes és milyen jó benne a járás! És milyen gyönyörű cipő! A bal is! Meg a jobb is! Egyformán gyönyörű mind a kettő. Régen volt ilyen pompás cipőm!

Ügyelt is rájuk Gombóc Artúr, esténként kipucolta őket. A cipőikrek pedig vidáman játszadoztak, bújócskáztak a szobában és soha többé nem civakodtak!

Pom Pom befejezte a mesét, és óvatosan megkérdezte:

– Nyomja még a cipő a lábad?

Picur vidáman perdült egyet.

– Már nem nyomja! Egyformán kényelmes mind a kettő. Régen volt ilyen pompás cipőm!

Majd a toronyórára nézett.

– Hű! Elcsászskáltuk meg elbicegtük az időt! Elkésem az iskolából! Futás!

És futottak és szökdeltek és trappoltak és ügettek a gyönyörű új cipőben, amely olyan puha és kényelmes, mint a vaj, illetve mint a bársony!

Mikor az iskolához értek, Pom Pom felugrott egy ágra és Picur után szólt:

– Megvárhatlak?

Picur visszamosolygott a kapuból.

– Megvárhatsz! És üdvözlöm a Cipőikreket!

Pom Pom bazsalyogva nézett a becsukódó kapura.

– Átadom! Ha találkozom velük, feltétlenül átadom!

Gáli József

A kiskanász szerencséje

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy kiskanász...

Két szeme két nagy dió, fitos orrocskáját, ha eső esett, hamar megtalálták a huncut esőcseppek.

Úgy is hívták: Fitos Marci.

Volt ennek a Fitos Marcinak karikás ostora, csattogó-pattogó, kis kulacsa frissen kotyogó, üresen lapuló, bugylibicskája cifranyelű, csak éppen kenyere nem volt, szelnivaló.

Korgott is a gyomra eleget, nem kellett harangszó, mindig tudta, mikor van dél.

Hét malacát egyszer tölgyfaerdőn-erdőszélen makkoltatta, legeltette. Ha már neki nincs, legalább a hét malac lakjék jól. Egy nagy fa tövében üldögélt Mar-

ci, és sokat pihent bugylibicskájával botot faragott. Nem terelőbotot, csak úgy időtöltésből. Nem kellett a hét malacnak nógatás, megfogadták azok mindig Fitos Marci szavát. Szerették, tisztelték kis gazdájukat. Különösképp a legkisebbik, egy hegyes fülű, rózsásszínű, kunkori farkú kismalac.

Ahogy ott üldögél-farigcsál Marci, éktelen trombitaszót hall. Arra néz, hát látja, hogy nagy behemót, udvari ruhás kikiáltó közeledik az erdei úton. Egyet trombitál, egyet kiabál:

– Adatik tudtára mindenkinek, hogy országunkba érkezett Zergelábú Kerge zerge, a híres versenyfutó. Tará... tará... tará! Világsúfjára minden vitézt, királyi leventét az udvari tornán eddig messze elhagyott. Bölcs királyunk úgy rendelkezett... tará... tará... hogy aki Zergelábú Kerge Zergét a versenyben lepipálja, annak adja fél országát, fele kincsét és szépséges lánya kezét. Tará... Tará... Tará!!!

– Aztán én is elmehetek? – kérdezte Marci.

– Teee?! Kerti törpének, bukfenchányónak! Hisz csak az orrod látszik ki a földből, fitos! Hol a lábad? Mivel futnál? Tará-tará!!! – És nagy gőgösen odébb trombitált.

Elgondolkozott Marci. Mi mindent csinálna, ha övé lenne a király fele kincse! Úgy jól tartaná az ország valamennyi kiskanászát, hogy mind nőne legalább két hüvelyknyit. Neki magának pedig a király lánya főzne, szép szírom kezével paprikás krumplit.

De ebből ő nem eszik, kislegény ő ehhez.

Ezen úgy elbúsult, hogy még egy nagy könnycsepp is végiggurult maszatos arcán.

A hegyes fülű, kunkori farkú kismalac odadörgölte tömpe orrát búsuló gazdája térdéhez.

– Sose búsulj, kisgazdám, segítek a bajodon, tied lesz a kincs, meg a királylány keze is.

– Te segítenél rajtam? Hiszen te még nálam is kisebb vagy.

– Ugyan ki, ha én nem! Éhes voltál, meg nem ettél, soha minket nem ütöttél, meghálálom, idesüss...

Röffent egyet, röffent kettőt: elröfögte a teendőit.

Úgy megörült a kismalac tanácsainak Marci, hogy még a pörge kalapját is földhöz vágta.

Egyenest a király elibe mentek. Elöl a kismalac, utána Marci. A palota előtt sok cifra nép, vendégek, vitézek, kikiáltók, pogácsaárusok hada nyüzsgött.

A király nem tudta, nevensen-e, vagy mérgeződjék, amikor a kiskanász elmondta jötte célját. Nagy golyófejen félrecsúszott az ünneplő korona.

– Teee!!!! Teee!!!! Te pipálnád le Zergelábút? Hisz kettőt lép s már nem is látod. Addig eredj innen, míg szépszerivel mehetsz! Nem elég a világszégyen, még te is öregbited bosszúságomat?

De a kiskanász addig erősködött, míg a vén király végül engedett.

– Legyen, de ha nem győzöd le, fejed a fizetség.

Azon nyomban kihirdették:

– Van már jelentkező, tará-tatá-tará!!!

Amikor a szálfá magas Zergelábú Kerge Zerge meglátta a kis kanászt, úgy elkezdett nevetni, hogy még a nap is megállt az égen nagy kíváncsian, mi ez a nagy multság lent a földön.

– Te babszem! Tíz mérföld előnyt adok neked, hogy fussak is valamit.

– Nem kell nekem tíz mérföld, vitéz Zergelábú Kerge, csak azt engeddd meg, hogy négy lábon fussak!

– Négy lábon? Tőlem akár tizenhaton! – S nagypeckesen felvette lepke szárnyából készült, hímzett saruját.

Marci meg felpattant a hegyes fülű kismalac hátára. Fülébe, farkába fogózott.

Lett nevetés, akkora, hogy ha a nap már nem állt volna, erre biztosan megáll.

Megszólaltak a trombiták: – Tará-tará-tará!

Megkezdődött a verseny. Mint a sebes nyíl, úgy száguldott Kerge. Mint a kilőtt puskagolyó, úgy szaladt a kismalac. Mint az ugribugri szöcske, akkorákat szökellet Kerge. Mint egy derék kismalac, úgy szedte lábát a hegyes fülű. Már az első körnél lemaradt Zergelábú Kerge Zerge.

Már nem nevetett a vendégsereg, csak egy-két pimasz léhűtő kuncogott.

Az ötödik körnél látta Zerge, hogy nagyon lehangyták, szégyenben marad. Fogta magát, és felugrott egy lóra.

– Nem becsület – kiáltotta Marci –, a lónak hosszabb a lába! – Hosszabb vagyok magam is!

Már épp utolérte őket Kerge, amikor Marci megrántotta a malac farkát. A kismalac nagyot sivített, a sivítésre előtermett hat másik, s mind a hat keresztülszaladt a pályán. Éppen Zergelábú lova előtt.

Meghőkölt a ló, nagyot ágaskodott, Kerge meg a porba pottyant...

Kerekedett akkora nevetés, hogy még a nap is velük nevetett.

A hetyke, most már sánta lábú Kerge, szégyenszemre elsántikált... Nem is halották többé hírét az országban.

A kis kanász megkapta jutalmát.

Az országon bölcsen uralkodott, a fele kincset szétosztotta a kiskanászok között, a hét kismalac aranyvályúból evett, ő maga olyan jóllakott a királylány főztjéből, hogy nyomban nőtt vagy két hüvelyknyit.

Mondanom se kell, paprikás krumplit főzött a királylány, jó fűszereset. Így hozta meg Fitos Marci szerencséjét a kunkori farkú kismalac. Azóta minden esztendő első napján meghúzzuk a malac farkát. Húzd meg te is, pajtás!!!

Gáli József Csodapalacsinta

Egyszer egy asszony palacsintát sütött. Máskor is tette már, hétköznapi-ünnepnap egyaránt. De olyan fura história, mint ez egyszer, nem esett meg vele soha. Pedig mindent úgy csinált, ahogy szokta.

Első szomszédjától kért egy kis lisztet hozomra, második szomszédjától tojást megadomra, zsírt a harmadiktól jövő ölésig. Tejet, serpenyőt még jókor reggel napamasszonyától koldult – át érte palacsintát, majd ha elkészül. Elnémult a levesnóta visszhangja, de már a harangszó is megebédelt, mire összegyűlt a matéria. Akkor aztán nekifogott a sütéshez. Girhes macskája dorombolni is elfelejtett, úgy leste minden mozdulatát.

Bögre oldalán koccant a tojás, huppant a sárgája, porzott a liszt, csobbant a tej: elkészült a tészta. Sercegő zsírban ott kerekedett az első palacsinta. A macska felugrott az asztalra, onnan nyávogta: „Au-miau – de szép palacsinta, kerek, sárga, olyan mint a nap!” Hát még, amikor az asszony megforgatta a serpenyő felett! „Au-miau, kicsi konyha fénylő napja, hogy serceg a levegőben! Au-miau!”

S a szedett-vedett, összekoldult palacsinta hitt a macskahízeltésnek.

– Sárga vagyok, kerek vagyok, én vagyok a nap!!!

– Au-miau, több vagy te az öreg napnál, az nem serceg, te meg sercegsz!

Darázs röppent a konyhába, körbe-körbe röpködött.

„Ez a bolygóm” – gondolta a palacsinta, s magasabbra perdült a tűzhely felett. Pörgött, pörgött gőgös büszkeséggel.

Álmélkodott, csodálkozott az asszony: „Milyen rég feldobtam, s még mindig fent van!” Lecsapta a tálat, amiből a tésztát csurgatta, s kifutott a ház elé.

– Hé! Emberek! Ide, ide!!! Csodapalacsinta van a háznál, én sütöttem, én magam!

Meghallotta ezt a palacsinta, s még jobban sercegett, még magasabbra perdült:

– Csodapalacsinta vagyok! Csodanap! Fűtöm a konyhát! Fűtöm a házat, fűtöm a világot! Tiszteljenek! Csodáljatok! A macska majd vezényel, ő a legfőbb hívem!

A macska? Az bizony meglelte a fizetségét, az odahagyott tál melléugrott, kifetyelte a maradék tésztát mind egy cseppig. Jóllakottan már nem dorombolt tovább.

– Minek hízelegni, ha tele a has? Au-miau!

A csendben a palacsinta kezdte magát rosszul érezni: „Hol az ének? Ki dicsőít? Beste macska, úgy megsütöm, hogy napszúrást kap menten!”

De mire ezt végiggondolta – hízelgés híján –, kihűlt és lepottyant. Nem is a serpenyőbe esett, hogy megsült volna palacsintának, hanem a hamuba, a tűzhely mellé...

Ekkor érkezett vissza az asszony, kísérte egy tucat csodaleső naplopó. Jól kinévték, még a kontyát is megráncigálták, hogy hiába futtatta őket idáig. Az

asszony csak akkor kezdett el igazán siránkozni, mikor észrevette a fényesre nyalt üres tálat: se csoda, se palacsinta!

A csodapalacsinta pedig ott lapult a földön, a macska se ette meg, nem volt gusztusa hozzá, oly szánalmas volt szegény.

Boldizsár Ildikó

Az Elveszett Tárgyak Napja

Tudjátok, hogy minden évben egyszer, egy ráérős nyári délutánon megrendezik az Elveszett Tárgyak Napját? Azt persze senki nem tudja pontosan, hogy mikor lesz ez a nap, de amikor eljön az ideje, megkondul az Elveszett Tárgyak Harangja. Az elveszett tárgyak felsóhajtának:

– Megkezdődött! Végre megkezdődött! – suttogják. Egy éven át minden percben ezt a harangkondulást várják, mert úgy szól a törvény, hogy ezen a napon minden megtörténhet. Az elveszett tárgyak visszakerülhetnek gazdáikhoz, vagy új gazdára lelhetnek, s nem kell többé sötét szekrényaljakban, utcaporban vagy dudva közt és ki tudja még, hány és hányféle helyen kuporogniuk.

Az elveszett tárgyak egy éven keresztül csak arra gondolnak, mit fognak tenni, ha megkondul a harang. Terveket szőnek arról, miként hívják majd fel magukra a figyelmet, mit mondanak annak, aki megtalálja őket, és hogyan teszik hasznossá magukat, ha nem lesznek többé elveszettek. Ábrándoznak, álmodoznak, de amikor eljön az idő, mégis csak nagyon kevesen tudják végrehajtani jól kigondolt tervüket. Azoknak, akiknek nem sikerült megtaláltatniuk magukat, újabb egy évet kell várniuk. Némelyik már több éve porosodik valahol észrevétlenül. Ismerek egy öreg orsót, aki százket éve került egy gazzal benőtt árokba, amikor a macska játszott vele. Az öreg anyóka, aki elveszítette, évekilig kereste, majd amikor meghalt, a lánya kereste tovább, most meg annak a lánya nem találja sehol. Van úgy, hogy apáról fiúra, anyáról leányra száll az elveszett tárgyak története, a titokra mégsem derül fény.

Az elveszett tárgyak nem olyanok, mint az eldobott tárgyak. Az eldobott tárgyaknak már reményük sincs arra, hogy valaki felemelje őket. Ugyan kinek kell egy rozsdás kilincs, egy kilukadt fazék, egy letörött bögregfű? Pedig igazán megérdemelnének legalább egy ünnepet, ha már oly sokáig használatban voltak! Az év minden napjára juthatna egy-egy ünnep. Megrendezhetnék az Elnyútt Cipők, a Leszakadt Kabátgombok, a Törött Edények, a Lyukas Zsebek, mi több, a Meg Nem Írt Levelek, az Eldobott Szerelmek és az Eltépett Papírlapok Ünnepe. Se szeri, se száma az eldobott dolgoknak, mulatozhatnánk egész életünkben.

Az elveszett tárgyakkal viszont az a baj, hogy nem ott vannak, ahol lenniük kellene. A legkisebbek mindig a kedvenc játékaikat veszítik el. Hol itt, hol ott hever egy-egy síró baba, bepiszkolódott mackó, rozsdás kisautó. De a nagyobbak se különbek! Elveszítenek kendőt, sálat, ablakdeszkát, ajtófélfát, tetőcserepet, fülönfüggőt, gyűrűt, nyakéket, cipőfűzőt, csavarkulcsot, nyerget, kantárt, csatot,

hajpántot, krajcárt, pengőt, forintot, de még egy kiszáradt patakmederben heverő teknőről és létráról is tudok! Képzeltetek! Egy létra! Meg egy teknő!

A szerencsés tárgyak aztán előbb-utóbb előkerülnek, a kevésbé szerencsések soha. Az Elveszett Tárgyak Írnoka hosszú listát tudna mutatni arról, hogy miféle tárgyak várnak itt is, ott is arra, hogy valaki végre megtalálja őket.

Egyetlen olyan dologról tudok, ami soha többé nem lehet már senkié, mert örökre elveszett, és ez – sosem találjátok ki – egy hóember! Hallottatok már arról, hogy valaki elveszítsen egy hóembert? Én a saját szememmel láttam az esetet.

A hóember egy kisfiúé volt. Az édesapja gyúrta neki, amikor a kisfiú betegen feküdt a szobában, és nem mehetett a többiekkel játszani. A kisfiú csak az ablakból nézegette a hóembert, aki mindennap egy kicsit közelebb jött hozzá. Amikor megállt az ablak előtt, a kisfiú kinyitotta az ablakot, és azt mondta neki:

– Meggyógyultam.

Mindenhova együtt mentek ezután. A kisfiú szaladt elöl, a hóember dülöngélő hóemberléptekkel követte. Egyszer a hóember azt kérte a kisfiútól, vigye el őt az erdőbe, mert szeretné látni, hogy az milyen. Nagy hó esett azon a télen, nem volt könnyű megtalálni az erdei utakat. A kisfiú minden lépésnél térdig süppedt a hóba, a hóember még nehezebben haladt. Éppen egy óriási fenyő mellett mentek el, amikor a kisfiú megcsúszott, a fenyő egyik ága után kapott, mire a fát borító hatalmas hókupac egyenesen a hóemberre zuhant. A hó tetőtől talpig elfedte őt. A kisfiú hátrafordult a robajra, de már csak formátlan hókupacokat látott.

– Hóember! Hóember! – kiabálta. – Hová tűntél?

A hóember a hóhalom alól hiába próbált válaszolni, szája teletömődött jeges hókristályokkal, és egy hang sem jött ki a torkán. A kisfiú sötétedésig kereste barátját, de nem találta, pedig ott volt a szeme előtt. És hiába jött vissza másnap és harmadnap, a hóembert örökre betakarta a hó. Örökre, mondtam, s ez így igaz, mert a hóember nem várhatta meg az Elveszett Tárgyak Napját. Tavasszal, amikor megindult az olvadás, először a reá hullott hóréteg olvadt el, majd lassan a hóember feje, teste és lába is.

A kisfiú most már sohasem találhatja meg a barátját, akárhányszor megrendezik is az Elveszett Tárgyak Napját. És hiába kap a következő télen újabb hóembert az ablaka alá, az már nem ugyanaz többé.

Böszörményi Gyula

Betemetett a nagy hó

Volt úgy a világnak kezdetén, mikor az ember még barlangban lakott, s épp csak kezdte sejteni, hogy sütve jó a grillcsirke...

Szóval akkoriban úgy volt, hogy a nyár és a tél között semmi különbség nem mutatkozott. Virágok nőttek, fák lombosodtak, patak fecserészett, macska egerészett, amerre a szem ellátott.

Egyik reggel felhőpalotája bodros teraszán, nyikorgó hintaszékében ült Nagyanyó, a vizek, növények és a szellő teremője. Mellette kedvenc sámliján Nagyapó pipázgatott, ki a hegyeket, állatokat és a viharokat formálta fenségesre.

– Szép világot fabrikáltunk, Nagyapó! – mosolygott letekintve a virágzó földre Nagyanyó. – Szépet bíz! – biccentett rá a párja.

– Unalmas, unalmas! – trillázott váratlanul egy pimasz kis hang. A felhő szélén egy cserfes kis rigó ücsörgött, csillanó szemét huncutul az öregekre vetve.

– Jöttem, hogy megmondjam: unalmas a világ, amit fabrikáltatok! Minden csupa zöld, a nap folyton hétágra süt, s amerre nézek, langyos szellő lengedez. Ez bíz' unalmas, unalmas!

– No, ha unalmas, én már tudom is, mi legyen! – böszült fel Nagyapó.

Elkérte nyomban Nagyanyó egy ősz hajsálát, vette hozzá a maga fehér bajusza szőrsálát, majd a kettőt összegyúrta egy hasas viharfelleggel, s rádobta azt a világra. Lett ám mindjárt függönyös hóesés, zúgó fagyfergeteg. A jég meg a zúzvara recsegve-ropogva festette dermesztő fehérre a világot.

– Ezentúl az év fele zöld lesz és meleg! – mondta csendesén Nagyanyó. – A másik fele meg hófehér és zimankós! – szólt szigorúan Nagyapó.

– Elégedett vagy-e, te madár? – Csakhogy a rigó addigra már rég elbújt Nagyapó sámlija alá. Így, miközben a világot betemette a nagy hó az ő cserfessége miatt, a rigó egyedül maradt meg feketének.

Böszörményi Gyula

Tudom én már, mit csinálók

A királynak volt egy fia – egy, mert többre nem tellett neki: igen szegény király volt, az iskoláztatás meg drága. A király fia azonban olyan elkényeztetett volt, hogy mikor reggel ébredni kívánt, a szemét két szolga nyitotta fel. A király egyszer megunt a fia mérhetetlen lustaságát, s szigorúan rászólt:

– Válassz magadnak tisztességes szakmát: egy tanítómestert még ki tud fizetni a királyi kincstár!

A királyfi törte a fejét, egész éjjel forgolódott, míg végre reggel kibökte:

– Én bizony üvegesinas akarok lenni, mert az készíti a kicsi tükröket, amiket anyyira szeretnek a lányok!

– Akkor hívom is a tanítót! – biccentett a király, de alig mozdult, a királyfi utánakiáltott, mert meggondolta magát. – Várjon, apámuram! Inkább bábkészítő szeretnék lenni, mert a babákat még inkább szeretik a lányok, s akkor engem is fognak szeretni.

Az apja mordult egyet, de mire intett volna a bábmesterért, a királyfi ismét rákurjantott:

– Megálljon, édesapám, mégse lesz az jó úgy! Inkább asztalos akarnék lenni. Ágyakat csinállok, abban a lányok mind csak rólam álmodoznak majd!

A király immár veres lett a méregtől, de lenyelte haragját, s hívatta az ácsmestert. Mikor azonban a fia ránézett a szerszámokra, az arca fancsali lett, s megint hozzákezdett, hogy:

– Mégse akarnék én fűrésszel, baltával bajmolódni, édesapám. Inkább lennék...

De ekkor már a királynak elfogyott a jó türelme. Hármat tapsolva hívta az udvari boszorkát, s mikor a rút banya besündörgött, a király ráordított kemény szóval:

– A fiamat, aki itt áll, azon nyomban változtasd át tűpárnává! Így lesz jó, mert a lányok azt szeretik igazán... Döfködni!

S ha láttatok már jajgató tűpárnát, hát tudhatjátok: úgy is lett!

Böszörményi Gyula

Itt a farsang

Van, hogy az ember gyereke, bármily kicsi, igen nagy rosszaságot tud csinálni. S úgy is tud lenni, hogy az ember gyereke körül feje tetejére lódul a világ, amiért aztán jól meg is büntetik – pedig egyáltalán nem tehet a fejtetőre lódulásról!

No, éppen ekként járt a minap az én Gergő barátom, aki nem több, mint hat éves. Történt ugyanis, hogy Gergőnek egyik reggel megsajdult a torca, ezért nem mehetett iskolába.

– Kicsi Gergő, te ma itthon maradsz, őrizni az ágyad – mondta az én barátomnak Nagy Gergő, az apukája, s még hozzátette: – A nagymama vigyáz majd rád, légy rendes!

Mit tehet azonban az ember gyereke, ha a felvigyázó nagyanyó délelőtt leviharzik a boltba? Ágyat őrizni nagyon unalmas dolog, különösen, ha senki nem akarja ellopni az illető bútordarabot. Kicsi Gergő rettenetesen unatkozott, felkelt hát, s bóklászva a csendes lakásban, eljutott egészen a konyháig.

– Látom ám, hogy mindjárt megpimpósodsz a semmittevéstől! – szólalt meg váratlanul egy reszelős hang a szemetes mögül. Kicsi Gergő nem ijedt meg, inkább közel lépett, hogy alaposabban megnézzé magának a hang gazdáját.

– Sutyerák vagyok, a mocsári kobold, jelenleg az eltevedés állapotában – közölte a szemetes mögül előlépő kisember. – Javaslom, hogy amíg nem találok egy nekem való lápot, addig rendezzünk egy unaloműző farsangot, itt, a konyhában!

– Már hogyan farsangolhatnánk, mikor nincsenek muzsikuskok, táncosok és finomságok? – tárta szét a karját Kicsi Gergő, mutatva, milyen unalmasan csendes a konyha.

– Ezt bízd csak rám! – vigyorgott Sutyerák, majd rögvest pattintott az ujjával. Színes-bűvös szikrák röppentek szerte, és amit megérintettek, az nyomban életre kelt. Kicsi Gergő csak leste tátott szájjal, amint a mozsár durrogó ritmust kezdett ütni, vele a tojástartó, teásbögre szintén zenébe fogott. Aztán középre ugrott mind a fakanál, habverő, merőkanál meg a többiek, kiket Gergő felsegített a konyhasztalra, hogy ott ropják a táncot egymással.

Akkora farsangi multság kerekedett, hogy a konyha, a lakás, de még a lépcsőház is zengett tőle. Kicsi Gergő beállt a táncolók közé, s úgy ropta, hogy sajtó torkáról egészen megfélekedezett. A mulatozás azonban hirtelen félbeszakadt, ugyanis hazaért nagyanyó. Amint szegény elhülve megtorpant a konyhajtóban, a víg társaság minden tagja ott hullott a földre, ahol épp volt. Csak úgy záporoztak, csörömpöltek a kanalak, villák a kövezeten!

Mondhatta eztán Kicsi Gergő, hogy Sutyerák volt a hibás, senki nem hitt neki, mivel az eltévedt mocsári kobold sehol nem találtatott. Hát, én csak annyit mondok: farsang környékén jobb vigyázni a beszélő szemetesvödörökkel!

Bálint Ágnes **Valaki fürdene**

Mazsola ítéletnapig is eltanyázott volna a kályhalyukban, mert ott mindig volt egy kis meleg hamu, Manócska azonban nem tartotta ezt megfelelő hálóhelynek. Ő maga jól megtömött, dundi szalmazsákon aludt, amit nappalra saját gyártmányú kecskeszőr takaróval borított le.

– Neked is lesz jó kis ágyad, ne félj! – mondta Mazsolának. – Ha eláll az eső, hozunk szalmát a kazlaktól.

Úgy is történt. A nagy petrence szalmából jó puha ágyacska lett Mazsolának. Mazsola mindjárt bele akart hemperedni úgy, ahogy volt, sáros csülköcskével, hamus orrocskával.

– Ohó, nem addig ám! – szólt rá Manócska. – Előbb megfürdetlek!

Mazsola megijedt:

– Nem szoktam én fürdeni!

Manócska vállat vonva mondta:

– Márpedig nekem nem kell piszkos malac!

Mazsola eltűnt a kályhalyukban. Egyetlen porcikája sem kívánta a vizet. Rég elmúlt a nyár, amikor jólesett útszéli tócsákban hempergőzni! Pedig Manócska már jelentette

– Lehet fürdeni!

– Nem fürdöm – rőfögött Mazsola. – Inkább elmegyek, és keresek magamnak egy disznóolat, ahol nem kell fürdeni, hanem csak belefúrom magamat a szalmába, és kész!

– Jó, jó, menj! – hagyta rá Manócska. Mazsola nem akart hinni a fülének. Egy darabig várt, hátha tartóztatják. Azután mikor belátta, hogy erre hiába vár, kisomfordált az ajtón.

Odakint hideg volt és szuroksötét. Amerre csak a szem ellátott, sehol egy icurka-picurka fény.

Bezzeg a tökházban szép világos volt! Az ablakon át látni lehetett, ahogy Manócska árnyéka ide-oda libben a falon.

Mazsola felágaskodott, és orrát az ablaküveghez nyomta. Szerette volna, ha így látják őt, amint a kinti hidegből vágyakozva les be a meleg szobába. Manócska azonban a tüzet piszkálta, és még véletlenül sem fordult volna az ablak felé.

Akkor Mazsola köhögött. Nem volt ez igazi köhögés, csak műköhögés, hogy Manócska megijedjen, és azt gondolja magában: „Még utóbb megfázik ez a szerencsétlen kismalac, és tüdőgyulladást kap itt nekem!”

Sajnos, nem lehetett tudni, hogy Manócska mit gondol magában, mit nem; az azonban kihallatszott, hogy vígan fütyörész.

Mazsola hangulata percről percre romlott. Már egészen közel állt a síráshoz. Lekuporodott a fal tövében, és nagyon szerette volna, ha nem mondja azt a dolgot a disznóállal kapcsolatban.

Egyszerre csak nyílt az ajtó, és Manócska sétált ki saját készítésű cirokseprűjével. – Jé! – kiáltott csodálkozva, amikor észrevette Mazsolát. – Hát te még itt vagy?

– Itt! – rebegette Mazsola, azután várta a következő kérdést, hogy nem fázik-e, nem akar-e bemenni vagy ehhez hasonlót. Manócska azonban nem kérdezett semmit, hanem nekiállt, hogy elsöpörje az ajtó előtt összegyűlt esővizet.

– Szinte jólesik a hideg levegő! – mondta seprés közben. – Odabent már olyan meleg van, alig lehet kibírni!

„Én kibírnám!” – gondolta Mazsola, és közelebb húzódott a nyitott ajtóhoz, amelyen keresztül fény és meleg áradt ki a szobából. Később megkérdezte:

– Manócska! Nem hűl ki?

– A szoba? Dehogy hűl! A tűzhely ontja a meleget.

– De a víz... a víz sem hűl ki?

– A fürdővíz? Nem, az sem hűl ki – tájékoztatta Manócska Mazsolát. – Ha valaki meg akarna fürdeni benne, hát épp most volna a legjobb.

Mazsola hallgatott, hallgatott, azután mikor már a foga is vacogott a hidegtől, megszólalt

– Tudok valakit, aki meg akarna fürdeni.

– Ne mondd! – csodálkozott Manócska. – És hol az a valaki? Itt a közelben? Mazsola behúzta a nyakát.

– Itt... egészen közel...

– Érdekes! – mondta Manócska, miután jobbra-balra tekingetett. – Nem látok itt egy lelket sem rajtad kívül.

– Hát nincs is – röfögte Mazsola.

– De hiszen most mondtad, hogy van itt valaki, aki szívesen megfürdene.

– Hát van, hát van – mondta röstelkedve Mazsola, és odasettenkedett Manócskához, hogy megint annak nadrágszárába törölje az orrát. Szerencsére Manócska már ismerte ezt a mozdulatot, és egy zsebkendővel ügyesen ki is tudta védeni.

– Csak nem rólad van szó? – kérdezte Mazsolától orrtörölés közben.

– De igen – vallotta be Mazsola. Manócska nagyon megörült

– Lám, ez nagyszerű! Gyerünk hamar, mielőtt még kihűlne a víz.

Mazsola úgy szaladt be a szobába, mintha farkasok álltak volna a ház körül. Nagy csodálkozására a fürdővíz már a dézsában gőzölgött.

– Manócska, te tudtad, hogy itt ma valaki fürdeni fog? – kérdezte később, mikor már nyakig ült a jó meleg vízben.

– Sejtettem – válaszolta a manó, és jól beszappanozta Mazsola feje búbját. Mazsola visított, hogy csípi a szemét a szappan. Később meg azért visított, mert nem akart kiszállni a jó meleg vízből.

– Még fürödjünk! Még fürödjünk! – sivalkodott torkaszakadtából.

– Mára elég volt! – csitította Manócska. – Különben is már annyi vizet kipancsoltál, hogy úszik a szoba.

Szárazra dörgölte Mazsolát, lefektette a zizegő szalmaágyikóba, azután neki látott, hogy feltörölje a kipancsolt vizet.

– Máskor nem csinálok olyan nagy pancsot, Manócska, meglátod! – fogadkozott Mazsola. De bizony másnap, mikor a dézsában ült, megint csak elkezdett lubizkolni, fickándozni, víz alá merülni, bugyborékolni, fröcskölni, és Manócskának megint jó csomó kilötykölt vizet kellett feltörölnie. És éppen akkor állított be a varjút, aki Manócskát még a Futrinka utcából ismerte.

– Mi volt itt? Tengeri csata? – káromta elképedve.

– Ó, semmi, csak Mazsola tisztálkodott – magyarázta Manócska. – Tudod, Varjú barátom, hogy a kismalacok szeretnek pancsolni.

A tisztára mosdatott Mazsola már régen aludt, mikor a varjú és Manócska még mindig róla beszélgettek.

– Nagy gond a házban egy ilyen kismalac – vélte a varjú. – Nem is mindenki vállalná.

Manócska erre mindössze annyit mondott

– Persze az egyedüllet legalább olyan gond. És így mégiscsak vígabban telik az idő...

Kormos István

A fecske meg a szalmaszál

Hol volt,
hol nem,
messze, messze,
volt egy villás-
farkú fecske,
annak puha
fecskefészke,
a fészekben
kilenc apró,
sippogató
kifecskéje.

Ott a fészek
az ereszben,
ott a fecske
a fészekben
kilenc fia
között fészkel,
játszadozgat
anyafecskénk
kilenc kicsi
kifecskével.

Hanem egyszer
– hajahaj! –
jő rettentő
csúnya baj:
omlik puha
fecskefészke,
volt-nincs fészke
a fecskének,
nincsen fészke
se magának,
se a kilenc
fióknak.
Rakni kéne
másik fészket
kilenc síró
kicsinyének.

Száll a fecske,
messze száll,
szalmát szedni
szálldogál,
talál is egy
szalmaszálat,
éppen jó lesz
gerendának.
Csőre közé
kapja hát,
s röppen árkon-
bokron át;
száll hazáig
sietve,
azaz szállna,
szálldogálna,
ha a szalma
a csőrében
olyan nehéz
nem lenne.

Aj, te nehéz
szalmaszál,
fárad szegény
csöpp madár,
szegény fecske
úgy elfárad,
földre ejti,
szalmaszálat,
földre kereng
szalmaszál,
melléje ül
le a porba
a kis fecske,
és busongva
hull a könnye,
hulldogál.

Sárgarigó
arra száll,
kis fecskére
rátalál.

Kérdi tőle:
„Mi a baj?”
Könnjét törli
szegény fecske,
s felel sírva,
hüppögetve:
„Rigó pajtás,
nagy a baj!
Fészket rakni
erre jártam,
elejtettem
szalmaszálam,
hogyan rakjak
immár fészket,
hová tegyem
fészektelen
kilenc kicsi
kisfecskémet?”

„Sose búsulj!
– szól a rigó. –
Megmondom én,
mi volna jó.
Ketten könnyen
fölemeljük,
emeljük hát
pajtás együtt!”
S kétoldalról
nekiállnak
annak a nagy
szalmaszálnak.
Húzzák,
vonják,
de hiába:
meg se moccan
ott a porban
az a kutya
szalmaszála.

Sírhatnak hát
most már ketten,
sírnak is nagy
keservesen.

Búbosbanka
arra száll,
a sírókra
rátalál.
Kérdi tőlük:
„Mi a baj?”
Könnjét törli
szegény fecske,
s felel sírva,
hüppögetve:
„Búbosbankám,
nagy a baj!
Fészket rakni
erre jártam,
elejtettem
szalmaszálam,
hogyan rakjak
immár fészket,
hová tegyem
fészektelen
kilenc kicsi
kisfecskémet?”

„Ne búsuljál,
ne zokogjál,
hárman könnyen
fölemeljük,
emeljük hát
pajtás együtt!”

S háromfelől
nekiállnak
annak a nagy
szalmaszálnak.
Húzzák,
vonják,
de hiába:
meg se moccan

ott a porban
az a kutya
szalmaszála.

Sírhatnak hát
most már hárman,
sírnak is nagy
búsulásban.
Bajszos sármány
arra száll,
a sírókra
rátalál.

Kérdi tőlük:
„Mi a baj?”
Könnyét törli
szegény fecske,
s felel sírva,
hüppögetve:
„Aj, te sármány,
nagy a baj!
Fészket rakni
erre jártam,
elejtettem
szalmaszálam,
hogyan rakjak
immár fészket,
hová tegyem
fészektelen
kilenc kicsi
kisfecskémet?”

„Ne búsuljál, ne
zokogjál,
négyen könnyen
fölemeljük,
emeljük hát
pajtás együtt!”

S mind a négyen
nekiállnak
annak a nagy
szalmaszálnak.
Húzzák,

vonják,
de hiába:
meg se moccan
ott a porban
az a kutya
szalmaszála.

Sírhatnak hát
most már négyen,
sírnak is ott
az útszélen.

Akkor arra
száll egy cinke,
egy szénfejű,
csöpp picinyke.
Kérdi tőlük:
„Mi a baj?”
Könnyét törli
szegény fecske,
s felel sírva,
hüppögetve:
„Cinke pajtás,
nagy a baj!
Fészket rakni
erre jártam,
elejtettem
szalmaszálam,
hogyan rakjak
immár fészket,
hová tegyem
fészektelen
kilenc kicsi
kisfecskémet?”

„Ne búsuljál,
ne zokogjál,
öten könnyen
fölemeljük,
emeljük hát
pajtás együtt!”

S mind az öten
nekiállnak
annak a nagy
szalmaszálnak.
Húzzák,
vonják,
húzzák,
vonják,
végül öten
megmozdítják,
fölemelik
azt a szalmát,
a magosba
fölragadják.
Meg se állnak
hazáig,
a kis fecske
házáig.

Fészket rakott
hát a fecske,
csuda fészket
az ereszbe,
kilenc fia
között fészkel,
kilenc kicsi
kifecskével.

Kormos István***Mese az egér farkincájáról***

Hol volt, hol nem,
hajdanában,
volt valahol
a világban,
hol volt, hol nem
egy egér –
egy kis szürke,
csuda fürge,
hosszú bajszú,
hosszú farkú,
macskát ijesztgető hangú,
aki a vész elől futva
minden lyukba belefér.

Hanem hát
a kiséger
a bőrébe
sose fér.
Nem törődik
semmi vésszel,
kutakodik
nappal-éjjel,
mindig a kamrába jár –
oda bizony
a kis szürke,
csuda fürge,
hosszú bajszú,
hosszú farkú,
macskát ijesztgető hangú,
nyalánk,
falánk
kis betyár.

Hanem egyszer –
hajahaj!
utoléri ám a baj!
Talált egy nagy túrósdézsát,
abban túró maradékát,
s szedni a dézsától dézsmát
hoppsza!

éppen nekiállt –
mikor arra járt a macska,
és a körme közé kapta,
körme közé
a kis szürkét,
csuda fürgét,
hosszú bajszút,
hosszú farkút,
macskát ijesztgető hangút,
téve a farkába kárt.

Ajjajaj!
Hajjajaj!
Sírt az egér:
„Jajjajaj!”
Hogyan lesz ő már egér?
Mikor elvesztette farkát –
Kérte hát
a huncut macskát,
adja vissza
hosszú farkát,
mert az egér farka nélkül
egy lyukas garast sem ér!

Rítt az egér,
rídógált,
esdekelve
kuncorált,
hanem az a huncut macska
egér farkát dehogya adta,
hajha!
nem kegyelmezett –
Egerünket arra kérte,
hogy a farkáért cserébe
menjen a tehén elébe,
tehéntől kérjen ebédre
neki egy tányér tejet.

A kisegér
elszaladt,
a tehénre ráakadt:
„Tehén komám,
hallod-e,
mondok egyet,
süss ide!

Adjál tejet énnekem,
tejet macskának viszem,
tejet megissza a macska,
s farkincámat visszaadja,
különben nincs életem!”

Szól a tehén:

„Nem lehet!

Adtam tejet
eleget!

Menj a rétre
a kaszáshoz,
de ne fogj ám
kószáláshoz,
hozzál nékem füvecskét,
adok érte fejcskét!”

A kisegér
elszaladt,
a kaszásra
ráakadt:

„Héj, te kaszás,
hallod-e,
mondok egyet,
süss ide!

Adjál fűvet énnekem,
fűvet tehénnek vetem,
tehén tejet ad nekem,
tejet macskának viszem,
tejet megissza a macska,
s farkincámat visszaadja,
különben nincs életem!”

Szól a kaszás:

„Nem lehet!
Nem kaszálók
több fűvet!

Menj a pékhez,
szaladj te,
friss cipócskát
hozz ide,
cipót, kiflit vagy zsemlyét,
adok érte füvecskét!”

A kisegér elszaladt,
hát a pékre
ráakadt:
„Héjha, te pék,
hallod-e,
mondok egyet,
süss ide!

Adjál cipót énnekem,
cipót kaszásnak viszem,
kaszás fűvet ad nekem,
fűvet tehénnek vetem,
tehén tejet ad nekem,
tejet macskának viszem,
tejet megissza a macska,
s farkincámat visszaadja,
különben nincs életem!”

Szól a pék is:

„Nem lehet!
Sütöttem már
eleget!

Csizmadiát keresd meg,
a csizmámat
foldja meg,
szögeljen rá új patkót,
adok érte friss cipót!”

A kisegér
elszaladt,
a mesterre
ráakadt:

„Csizmadiám,
hallod-e,
mondok egyet,
süss ide!

Pék csizmáját foltozd meg,

patkóját is szögezd meg,
pék ad cipót énnekem,
cipót kaszásnak viszem,
kaszás füvet ad nekem,
füvet tehénnek vetem,
tehén tejet ad nekem,
tejet macskának viszem,
tejet megissza a macska,
s farkincámat visszaadja,
különben nincs életem!"

Szól a mester:

„Nem lehet!
Foldozgattam
eleget!

A disznóhoz szaladj innét,
vásálj tőle
nekem sörtét,
s pék nem marad mezítláb,
adok neki új csizmát!"

A kisegér
elszaladt,
a disznóra
ráakadt:

„Aj, te disznó,
hallod-e,
mondok egyet,
süss ide!

Adjál sörtét énnekem,
sörtét mesternek viszem,
mester csizmát ad nekem,
csizmát a péknek viszem,
pék cipót ad énnekem,
cipót kaszásnak viszem,
kaszás füvet ad nekem,
füvet tehénnek vetem,
tehén tejet ad nekem,
tejet macskának viszem,
tejet megissza a macska,
s farkincámat visszaadja,
különben nincs életem!"

Szól a disznó:

„Nem lehet!
Adtam sörtét
eleget!
Szaladj el a
makkfához,
a makkfától
makkot hozz,
ha hozol egy makkszemet,
kap sörtét a mestered!"

A kisegér

elszaladt,
a makkfára
ráakadt:

„Héj, te makkfa,
hallod-e,
mondok egyet,
süss ide!

Adjál makkot énnekem,
makkot disznónak viszem,
disznó sörtét ad nekem,
sörtét mesternek viszem,
mester csizmát ad nekem,
csizmát a péknek viszem,
pék cipót ad énnekem,
cipót kaszásnak viszem,
kaszás füvet ad nekem,
füvet tehénnek vetem,
tehén tejet ad nekem,
tejet macskának viszem,
tejet megissza a macska,
s farkincámat visszaadja,
különben nincs életem!"

Szól a makkfa:

„Nem lehet!
Adtam makkot
eleget!"

Ajjajaj!
 Hajjajaj!
 Sírt az egér:
 „Jajjajaj!”
 A makkfánál
 sírdogált,
 keservesen
 kuncorált.
 Hát ahogy ott
 rídogált,
 keservesen
 kuncorált,
 lepottyant egy makk
 az ágról,
 le a lombok
 magasából,
 rá a kisegérre:
 „Kopp!”
 S még három makk:
 „Kopp, kopp, kopp!”
 S egy fehebúbjára:
 „Csekk!”

S a kis szürke,
 csuda fürge,
 hosszú bajszerű,
 hosszú farkú,
 macskát ijesztgető hangú
 farka-vesztett kisegérke
 annyit se nyikkantott.
 „Nyekk!”
 Annyit se nyikkantott.
 „Nyekk!”
 Fölkapott egy
 makkszemét,
 makkal szaladt disznóhoz,
 disznó adta a sörtét, sörtét,
 vitte mesternek,
 mester adta a csizmát,
 csizmát vitte a péknek,
 pék adta a cipócskát,

cipót vitte kaszásnak,
 kaszás adta a füvet,
 füvet vitte tehénnek,
 tehén adta a tejet,
 tejet vitte macskának –
 tejet megitta a macska,
 s farkincáját visszaadta,
 vissza a kisegérnek.

Ha egér-farkincát
 nem adja a macska,
 lenne ez a mese
 sokkal hosszabbacska!

Kormos István
A fázó róka

Hol volt,
hol nem,
erdő-mélyen,
rengeteg erdő sűrűjében,
fák sűrű
lombja alatt,
bokrok vad-tüskés
árnya alatt,
volt egy rókalyuk
telistele,
azaz lakója
egy öreg róka,
körötte hét csöpp
rókafióka –
Hét kicsi kölyke
ott élt vele.

Erdő-mélyen,
fák hűvösében,
bokrok ágbogas
vad sűrűjében,
ahol születtek,
rókalyuk alján
hét kicsi rókák
ott hömpörögtek
nyulat álmodva
hosszú fülekkel
az öreg róka
mellett a szalmán.

Hanem egy éjjel,
vak éjszaka,
fölsír a szalmán
a rókalyukban,
fölsír egy apró
rókafióka:
„Fá-á-á-zok, mama!”

Hat kicsit társát
mind fölveri.

Az öreg róka
így szól neki

„Ej, kutya kölyke!
Hogy fázhatsz nyáron?
Ez aztán szégyen!
Mi lesz itt télen?
Hallod-e, hékám,
csöpp varasbékám:
ha fázni kezdesz,
majd télen megvesz,
meg a hideg fagy,
előre látom!
Ne halljam többet:
»Jaj, fázo-hok!«
Mert egyet elnászpángolok!”
Hét kicsi kölyke
előre fél
Anyjukat kérdik,
az öreg rókát:
„Mi az a hideg?
Mi az a tél?”
Az mordul egyet:
„Majd meglátjátok!
De mars aludni,
mert odavágok!”

Hét kicsi kölyke
elaluszik.
Hanem álmukban
nem szaladoznak
fürge nyuszik.
Fagyot álmodnak,
vad hideget,
előre félik
hét kicsi rókák,
hét rókakölykek
a zord telet.

Másnap reggel
 hét kicsi róka,
 hét kicsi fázó
 rókafióka
 tanácsot ülven
 imígy beszél:
 „Kérdjük meg, fickók,
 más okosoktól,
 ugyan mi fán is
 terem a tél!”
 Azzal szépen,
 erdő-mélyen,
 rengeteg erdő sűrűjében
 szétszaladoznak
 megtudni végre,
 mért is gondoljon
 hét kicsi róka,
 rókafióka
 olyan vacogva
 arra a télre.

Elébük toppan
 medve koma.
 Körül esengik,
 körül nosza:
 „Mondd meg, te Talpas,
 mi az a tél?
 Ahogy itt állunk,
 itt álldigálunk,
 hét kicsi rókák
 előre fázunk,
 mindegyikünk már
 előre fél!”

Azt mondja medve koma:
 „Haj, kölykek!
 Haj, micsoda?
 Mi a tél?
 Biza tudom,
 épp ezért átaluszom!
 Barlangom mélyén,
 brumma,
 elkél a meleg

dunna,
 s tarthat a kutyaiddő,
 nem bújok addig elő!”
 Hét kicsi róka
 továbbbszalad,
 erdő-mélyen,
 fák sűrűjében
 egy ordas farkas
 útba akad.
 Körül esengik:
 „Ordas koma!
 Te segíts rajtunk,
 segíts, nosza!
 Mi fán teremhet
 ugyan a tél?
 Ahogy itt állunk,
 itt álldigálunk,
 hét kicsi rókák
 előre fázunk,
 mindegyikünk már
 előre fél!”

Azt mondja farkas koma:
 „Mit, kölykek?
 Héj, micsoda?
 Mi a tél?
 No, mondhatom,
 koppan a körmöm a fagyon!
 Rágondolni se jó,
 mikor lehull a hó!”

Hét kicsi róka
 továbbbszalad,
 erdő-mélyen,
 fák sűrűjében
 egy szál nyulacska
 útba akad.
 Azt kérincselik:
 „Aj, te Füles!
 Süss ide, kérlek,
 de légy ügyes!
 Lelkedre, mondd meg,
 mi az a tél?”

Ahogy itt állunk,
itt álldigálunk,
hét kicsi rókák
előre fázunk,
mindegyikünk már
előre fél!"

Azt mondja Füles koma:
„Mit kérdetek?
Mi micsoda?
Mi a tél?
Haj, tudom én!
Eleget fázok,
fagyon bokázok,
amíg valamit enni találok
tél idején!"

Hét kicsi róka
továbbszalad,
erdő-mélyen,
fák sűrűjében
egy tarka madár
útba akad.
Kérdik esengve:
„Madár koma!
Segíts mirajtunk,
segíts, nosza!
Mi fán teremhet
ugyan a tél?
Ahogy itt állunk,
itt álldigálunk,
hét kicsi rókák
előre fázunk,
mindegyikünk már
előre fél!"

Azt mondja madár koma:
„Mit?
Hogy a tél micsoda?
Fickók, azt nem tudom én.
Mert ősszel messzire szállok,
délien melegre találok tél idején!"

Hét kicsi róka
továbbszalad,
erdő-mélyen,
fák sűrűjében
hányféle állat
útba akad!
Sorjába kérdik:
„Mi az a tél?"

Sorra mind imígy beszél:
„Várjatok a végire,
hamarost elér ide!"
S erdő-mélyen,
fák sűrűjében,
telik az idő ugyan szépen.
Előbb az ősz jön:
hull a levél,
csupasz az erdő
sok fája-bokra
hulldos a levél,
hull hulladozva,
messzire száll a madár,
sárgul az őszi határ;
jön, jön a tél.

Barlangba bújjik a medve,
brumma!
Tavaszig elkél a meleg
dunna!

Hull a hó,
hull vastagon:
szalad a farkas
behorpadt hassal,
és körme koppan,
kopp! – a fagyon.
Futkos a havon a nyúl,
nagy füle hátrakonyúl.
Hol a füvecske,
a jó?
Vastagon belepte a hó.

Nohát, ha itt a tél,
hét kicsi róka,
rókafióka
nyár ideje óta
mindegyre fél?

Nem kell azoknak
félni már!
Nagy róka lett
a hét betyár:
nem rókakölykek,
vacogók,
a tél hírére szaladók.
Van már bundájuk,
szép veres,
hozzá a kedvük is hegyes,
hullhat a hó,
fúhat a szél,
a rókát nem bántja a tél.

Ha bántaná,
hát haj-haja,
e mese tovább tartana.

Kormos István***Vackor bemutatkozik a gyerekeknek***

Hej, óvoda,
 óvoda,
 az voltám csak
 a csoda!
 Mint valami kacsalábon
 forgó, ékes palota.
 Kinyílt az ajtaja,
 fénylett szárnyas ablaka,
 ragyogott sok
 fényes terme,
 zsongott a sok
 gyerek benne:
 Katona Anna – egy,
 Varga Bence – kettő,
 Pór Jutka – három,
 Fazekas Marci – négy,
 Fazekas Eszter – öt,
 Domokos Matyi – hat,
 Vas Pista – hét,
 Pengő Gyöngyi – nyolc,
 Fodor Dávid – kilenc,
 Kováts Vicu – tíz,
 tíz,
 tíz,
 tiszta víz,
 s ahogy állt köztük a boglyos,
 lompos,
 loncsos
 és bozontos,
 piszén pisze kölyökmackó,
 az az apró,
 azt se tudta:
 kicsoda,
 azt se tudta:
 micsoda,
 ki az apja,
 ki fia!

Meleg volt a bunda rajta,
 foghatta mancsát az apja,

szégyen ide,
 szégyen oda,
 elsírta magát az apró,
 lompos,
 loncsos
 és bozontos,
 híres,
 neves,
 nevezetes,
 piszén pisze kölyökmackó.

Ajjaj,
 jajjaj,
 hajjajjaj!
 Most lett még csak
 csuda zaj!
 De még milyen messze hangzó!
 Ahogy a terembe lépett
 az a híres,
 nevezetes,
 síró,
 rívó,
 piszén pisze kölyökmackó.

Vackor apja
 így szólt akkor:
 – Héj, gyerekek,
 figyeljete!
 Ez a síró kölyökmackó
 az én kicsi kölykem,
 azaz:
 az én pici fiam,
 Vackor!
 Ne nevessetek hát rajta,
 azért bömböl a mihaszna,
 mert még nem járt óvodában.
 Örökösen
 erdőn kószált,
 barlangunktól
 messze bókált,

most lett *ember* igazában!
 Aszondom hát:
 kutya brumma,
 igaz mackószívet takar
 ez a boglyos,
 lompos,
 loncsos
 és bozontos,
 bundásságos barna bunda.

Elhallgat a sok gyerek,
 már csak Vackor pityereg,
 szipog,
 szepeg,
 s csöpp mancsával
 maszatozja el a képén.
 a keserves könnyeket.
 Aztán sóhajt:
 – Hóha, hó!
 Fára mászni
 vóna jó!
 Szól az óvó néni akkor:
 – Gyere bátran,
 kicsi Vackor!
 Nyújtsd ide a csöpp kezed.
 Mondd meg, kedves,
 honnan jöttél,
 hány éves vagy,
 hol születted,
 mondd meg szépen,
 merre jártál,
 hol kószáltál,
 hol bóklásztál,
 ne félj itt, te piszén pisze,
 gyere bátran közelebb!
 Közelebb lép akkor,
 s csak ennyit mond Vackor:

– Brumma, brumma,
 hóha, hó!
 Fára mászni
 vóna jó!
 Az én körmeim nagyok,

öt és fél éves vagyok,
 sűrű, sötét rengetegben
 egy szép napon megszülettem,
 örökké csak erdőn jártam,
 ott kószáltam,
 ott bóklásztam,
 magasságos fákra másztam,
 barlangokban bújócskáztam,
 szagos fűbe heveredtem,
 mikor pedig éhes voltam,
 finom érett vackort ettem.
 De már erdőn
 nem tekergek,
 apát,
 anyát,
 nemzetségem atyafiát
 csavargással nem ijesztek.
 Hadd járhasak óvodába,
 ilyen csudás palotába,
 meghálálom,
 ha nem, akkor
 ne legyen a nevem Vackor!
 A gyerekek
 körbefogták,
 s a kis boglyos,
 lompos,
 loncsos
 és bozontos,
 piszén pisze kölyökmackót
 nagy vihánccal átkarolták:
 Katona Anna – egy,
 Varga Bence – kettő,
 Pór Jutka – három,
 Fazekas Marci – négy,
 Fazekas Eszter – öt,
 Domokos Matyi – hat,
 Vas Pista – hét,
 Pengő Gyöngyi – nyolc,
 Fodor Dávid – kilenc,
 Kováts Vicu – tíz,
 tíz,
 tíz,
 tiszta víz,

sok gyerek,
sok cseprő-apró,
és közöttük brummogatva
ott táncolt az a csöpp boglyos,
lompos,
loncsos
és bozontos,
piszén pisze kölyökmackó.

És ott maradt akkor
óvodásnak Vackor.